

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Привредна кретања у АП Војводини

јануар - новембар 2022. године

Нови Сад, јануар 2023. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ	1
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ.....	5
III. ПОЉОПРИВРЕДА	7
III.1. АгрOMETEОРОЛОШКИ УСЛОВИ	7
III.2. Биљна производња	8
III.3. Тржиште пшенице, кукуруза и соје.....	9
IV. ИНДУСТРИЈА	11
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	14
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО.....	17
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО	18
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА	21
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	21
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине.....	24
Спољнотрговинска робна размена по Класификацији делатности (КД 2010)	26
Спољнотрговинска робна размена по Стандардној међународној трговинској класификацији (СМТК).....	28
Спољнотрговинска робна размена по земљама	29
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена	31
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ	35
X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	38
XI. ЗАРАДЕ	41
ИЗВОРИ ПОДАТАКА.....	44

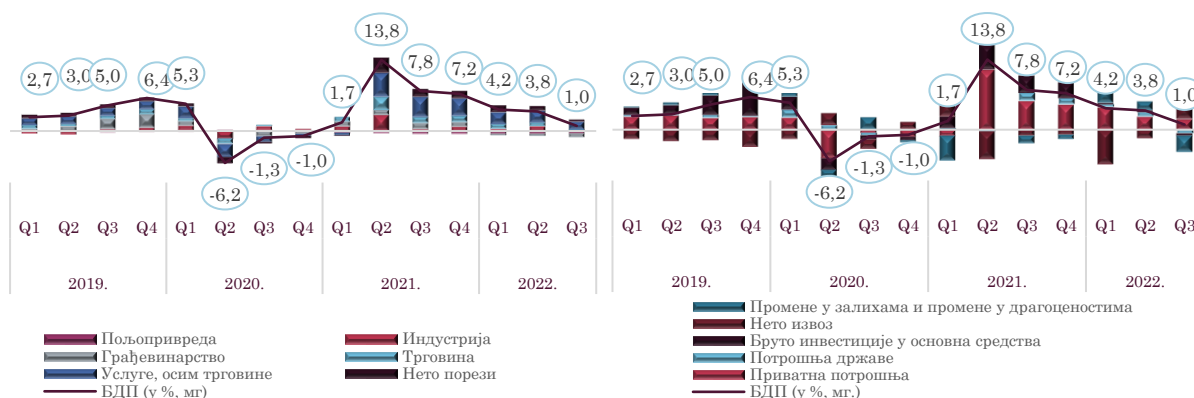

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Након релативно високог раста бруто домаћег производа (БДП) у првој половини 2022. године, од око 4,0% међугодишње, економска активност у Србији је успорила, те је у трећем кварталу 2022. године забележена стопа раста БДП-а од 1,0% међугодишње. На веће успоравање економске активности него што се то очекивало одразила се, пре свега, знатно лошија пољопривредна сезона од претпостављене, затим смањење екстерне тражње, као и настављен раст трошкова у производњи који се директно одражава на нижу активност у грађевинарству и прерађивачкој индустрији.

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), производна страна (п.п)

Доприноси кварталној стопи раста БДП-а (%), расходна страна (у п.п)

Према прелиминарним проценама РЗС-а, БДП је на нивоу целе 2022. године забележио реални раст од 2,3%, што је у складу са распонем претходне пројекције Народне банке Србије (НБС), од 2,0% до 3,0%. На овај начин, Србија је у години у којој се суочила са негативним ефектима вишедимензионалних шокова из међународног окружења – продужено трајање пандемије, светска енергетска криза и сукоб у Украјини, наставила да бележи економски раст и одржава стабилно макроекономско окружење.

Раст БДП-а у 2022. години је, према процени НБС, резултат раста индустријске производње, раста услужних сектора и повећања нето пореза, док су грађевинарство и пољопривреда имали негативан допринос.

Услед успоравања економске активности у другој половини 2022. године, као и очекиваног успоравања почетком 2023. због неизвесности око даљег тока и дужине трајања сукоба у Украјини, економских ефеката раста цена енергената, хране и примарних производа на међународном тржишту, НБС у 2023. пројектује раст БДП-а у распону 2,0-3,0%.

Кретање инфлације у Србији је и даље у највећој мери опредељено утицајем светске енергетске кризе, још увек присутних последица пандемије, као и суше која је погодила наш регион. Инфлација је у Србији у новембру 2022. године, међугодишње, износила 15,1%, док је у односу на октобар раст потрошачких цена износио 1,0%. Највећи позитиван допринос међугодишњој стопи новембарске инфлације дале су превасходно цене млека, сира и јаја, затим цене меса, чврстих горива, горива и мазива за путничка возила, као и цене хлеба и житарица. Према прелиминарним проценама НБС-а, просечна инфлација је у 2022. години

износила 11,9%. НБС очекује снажан пад инфлације у првој половини 2023. године, вођен превасходно падом увозне инфлације и слабљењем трошковних притисака везаних за енергију. На пад инфлације ће, према речима НБС, утицати и ефекти претходног монетарног заштравања, затим завршетак преноса трошковних притисака на потрошачке цене, пад цена примарних производа и нижа агрегатна тражња. **Очекује се повратак инфлације у границе циља у другом полугодишту 2024. године.**

Према прелиминарним проценама РЗС, у 2022. години је, након друге узаstopне сушне године, остварен пад физичког обима пољопривредне производње Републике Србије од 8,0% у односу на 2021. годину.

Индустријска производња Републике Србије је у првих једанаест месеци 2022. године забележила раст од 1,7% мг, вођена растом у сектору Прерађивачке индустрије (1,8% мг) и Рударство (21,9% мг), док је у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација забележен пад производње од 8,9% мг. **Индустријска производња у Војводини је у првих једанаест месеци 2022. године забележила раст од 4,3% у односу на исти период 2021. године.** Раст индустрије је у Војводини вођен повећањем производње у сва три сектора: у сектору Прерађивачке индустрије (4,5% мг), сектору Рударство (0,2% мг) и сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (2,8% мг). **Према прелиминарним проценама РЗС о економским кретањима за 2022. годину, индустријска производња у Републици Србији је у 2022. забележила раст од 1,5%,** при чему је раст прерађивачке индустрије износио 1,7%, упркос снажном расту цена енергената на глобалном нивоу, као и застојима у ланцима снабдевања који су били присутни и током 2022. године.

Грађевинска активност Републике Србије је наставила да бележи пад, те је у периоду јануар - септембар 2022. године, у односу на исти период претходне године, смањена вредност изведених радова за 9,8% у сталним ценама. **У Војводини је, такође, у првих девет месеци 2022. године, у односу на исти период претходне године, грађевинска активност забележила пад од 2,1% у сталним ценама.** Вредност радова на зградама је у Војводини смањена за 5,3% мг, а код осталих грађевина је забележен раст од 0,3% мг. **Према прелиминарним проценама РЗС, вредност изведених радова у грађевинарству је у Србији током 2022. године забележила реални пад од 11,8% у односу на претходну годину,** у условима снажног раста трошкова грађевинског материјала и других инпута.

У периоду јануар - новембар 2022. године регистровано је **међугодишње смањење броја издатих грађевинских дозвола, како на републичком нивоу (-1,8%), тако и на нивоу АП Војводине (-3,3%).**

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у периоду јануар - новембар 2022. године реално повећан за 6,5% међугодишње, док на нивоу АП Војводине тај раст износи 5,1% мг. Према прелиминарним проценама РЗС, промет у трговини на мало је у Србији током 2022. године реално повећан за 6,4% у односу на претходну годину.

Туристичке дестинације Републике Србије је у првих једанаест месеци 2022. године посетило 3,6 милиона туриста, што је за 53,9% више него у истом периоду 2021. године, уз раст броја остварених ноћења од 36,5% мг. (остварено је **11,5 милиона ноћења туриста** у периоду јануар - новембар 2022. године). **Војводину је у првих једанаест месеци 2022. посетило 640 хиљада туриста** (17,9% од укупних долазака

у Републику Србију), што је за 60,2% више него у истом периоду претходне године, док **остварен број ноћења туриста у Војводини за посматрани период износи 1,8 милиона**, за 29,5% више него у првих једанаест месеци 2021. године. Према РЗС, процењен реални раст угоститељства у Србији за целу 2022. годину износи 40,6% међугодишње, док је број ноћења туриста повећан за 37,5% мг.

Девизни прилив по основу туризма у Републици Србији за период јануар - октобар 2022. године износи 2,1 млрд евра и већи је за 91,2% од девизног прилива оствареног у истом периоду 2021. године.

Укупан извоз робе Републике Србије, у првих једанаест месеци 2022. године, износио је 24,8 млрд евра, што је за 26,4% више у односу на извоз у истом периоду 2021. године. Висок номинални раст извоза једним делом је резултат раста извезених количина робе, док је други део резултат раста извозних цена. **Укупан извоз робе из АП Војводине је у посматраном периоду износио 8,5 млрд евра (што чини 34,4% укупног извоза Републике Србије)**, што је за 24,0% више у односу на извоз у истом периоду претходне године.

Робни увоз Републике Србије је у првих једанаест месеци 2022. године износио 34,5 млрд евра, што је за 34,1% више у односу на исти период прошле године. **Укупан увоз робе у Војводину је у посматраном периоду износио 12,0 млрд евра (што чини 34,7% укупног увоза Републике Србије)**, што је за 55,3% више у односу на исти период прошле године.

Према прелиминарним проценама о економским кретањима за целу 2022. годину, **робни извоз Републике Србије требало би да забележи раст од 23,5%**, уз очувану секторску и географску распрострањеност, у чијој се основи налази прилив страних директних инвестиција (**прилив СДИ у Србију је у периоду јануар - новембар 2022. године износио 3,95 млрд евра**, а позитивни трендови настављени су и у децембру). С друге стране, **увоз робе изражен у еврима требало би да буде већи за 33,0% међугодишње**, највише као резултат раста увоза енергената, и то пре свега по основу виших увозних цена, које су у условима светске енергетске кризе у појединим периодима током године достизале до тада незабележене нивое. На раст увоза током године утицао је и повећан увоз потрошних добара услед наставка инвестиционог циклуса и раста зарада и запослености.

Укупан број запослених у Републици Србији је у трећем кварталу 2022. године износио 2,3 милиона, што је за 0,9% више у односу на исти период 2021. године. **На нивоу АП Војводине је у посматраном периоду било 578.006 регистровано запослених лица**, што је за 0,1% мање у односу на исти период 2021. године. Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у трећем кварталу 2022. године највише запослених у Прерађивачкој индустрији (27,5%) и Трговини на велико и мало (16,6%).

Према проценама НБС, тржиште рада је у 2022. години наставило да бележи позитивна кретања, уз даљи раст запослености, смањење незапослености и одржив реални раст зарада.

На крају новембра 2022. године, према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ), у Републици Србији је било за 10,9% мање незапослених лица у односу на новембар 2021. године, док је на нивоу АП Војводине у исто време незапосленост била међугодишње мања за 11,3% мг.

Током 2022. године, **стопа незапослености је у Републици Србији смањена и одржана на једноцифреном нивоу.**

Према резултатима Анкете о радној снази РЗС-а за трећи квартал 2022. године, **стопа запослености у Републици Србији износи 50,8%, а стопа незапослености 8,9%** (стопа запослености је незнатно смањена за 0,1 п.п. у односу на претходни квартал, док је стопа незапослености задржана на нивоу из претходног квартала), **док АП Војводину у исто време карактерише стопа запослености од 51,6%, односно стопа незапослености од 7,4%** (у односу на претходни квартал, стопа запослености је повећана за 1,0 п.п, док је стопа незапослености смањена за 0,3 п.п).

Просечна бруто зарада у Републици Србији за период јануар - октобар 2022. године износи 101.627 динара, а просечна нето зарада 73.649 динара. У односу на исти период 2021. године, забележен је **раст просечне бруто зараде од 14,0% номинално, односно 2,4% реално, док је раст нето зараде износио 13,9% номинално, односно 2,3% реално.** У АП Војводини, **просечна бруто зарада за период јануар - октобар 2022. године износи 96.692 динара, а просечна нето зарада 69.977 динара.** У односу на исти период 2021. године, и просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су **номинални раст од 14,2%.**

Према прелиминарним проценама о економским кретањима у 2022, **просечна зарада је на нивоу године у Србији номинално повећана за 14,1%, док је њен реални раст био незнатно спорији од раста БДП-а и износио је 2,0%,** што указује на благо повећану продуктивност привреде.

Упркос поменутој вишедимензионалној кризи, Република Србија је, према прелиминарним проценама, успела да забележи привредни раст у 2022. и одржи стабилно макроекономско окружење.

На глобалном нивоу се позитивно могу оценити **знаци попуштања инфлације**, чему доприноси смањење цена енергената у последњих неколико месеци, трошкова транспорта, као и све мање изражени застоји у глобалним ланцима снабдевања. Важан податак, према речима НБС, представља и **успоравање раста цена у зони евра**, али су потребни и додатни докази стабилног попуштања инфлаторних притисака на глобалном нивоу. **Геополитичке тензије су и даље изражене**, а кретање светских цена енергената и хране под утицајем бројних фактора на страни понуде и тражње. Према првим проценама за децембар, инфлација је у земљама зоне евра наставила да се смањује други месец заредом, захваљујући успоравању раста цена енергената, док цене хране и базна инфлација још увек нису успориле раст. Осим тога, прелиминарни показатељи економске активности указују на то да је, упркос оштром повећању трошkových притисака и каматних стопа, као и израженој геополитичкој неизвесности, **привредна активност зоне евра 2022. године била повољнија него што се предвиђало**, док, према проценама тржишних учесника, рецесија у 2023. неће бити тако дубока као што се првобитно очекивало.

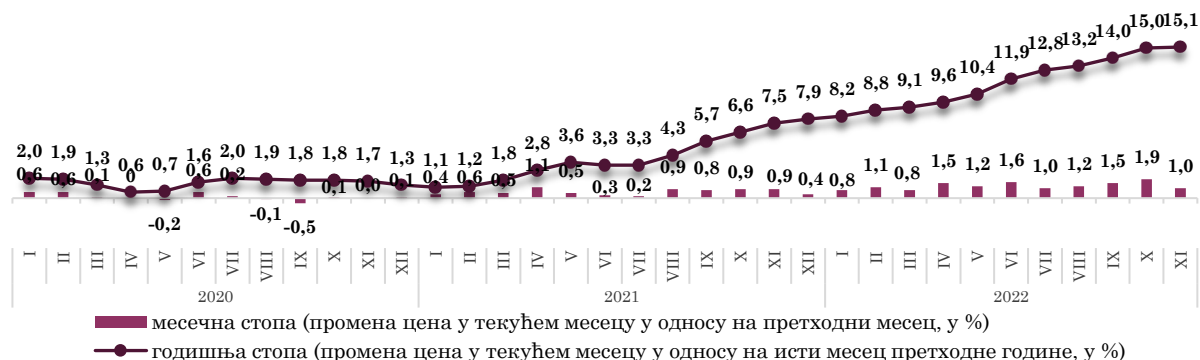
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Међугодишња инфлација у Републици Србији је у новембру 2022. године износила 15,1%, што је у складу са очекивањима НБС и блиско остварењу из октобра. Готово 70% доприноса укупној инфлацији и даље се односи на раст цена хране и енергената.

У односу на исти месец претходне године, цене хране су у новембру 2022. биле више за 22,5%. Висок међугодишњи раст цена хране већим делом је последица деловања фактора на страни понуде, на које мере монетарне политике имају ограничен ефекат, пре свега високих светских цена хране, раста цена улазних трошкова у производњи и транспорту хране, као и негативних ефеката суше у Србији и у већем делу Европе.

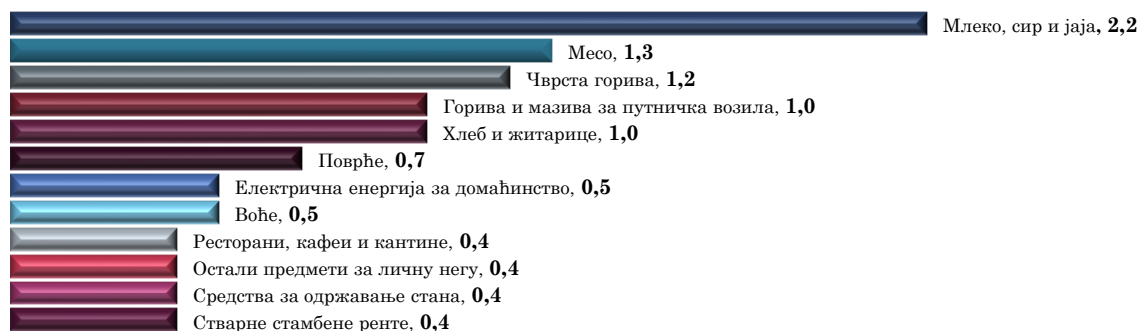
На месечном нивоу, инфлација је у новембру ове године износила 1,0%, што је знатно спорије у односу на октобар. Месечну динамику кретања инфлације и у новембру обележили су раст цена прерађене хране, цена енергената и цена у оквиру базне инфлације. Месечни раст цена хране у новембру је износио 1,2% и био је опредељен растом цена прерађене хране (2,4%), док су на супрот томе цене непрерађене хране снижене за 1,0%. Цене енергената су на месечном нивоу у новембру, такође, повећане за 1,2%, чему су у подједнакој мери допринели раст цена нафтних деривата од 1,5% и раст цена чврстих горива од 2,8%.

Инфлација мерена индексима потрошачких цена

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, највећи позитиван допринос међугодишњој стопи новембарске инфлације од 15,1% дале су превасходно цене млека, сира и јаја (2,2 п.п), затим цене меса (1,3 п.п), чврстих горива (1,2 п.п), горива и мазива за путничка возила и хлеба и житарица (по 1,0 п.п).

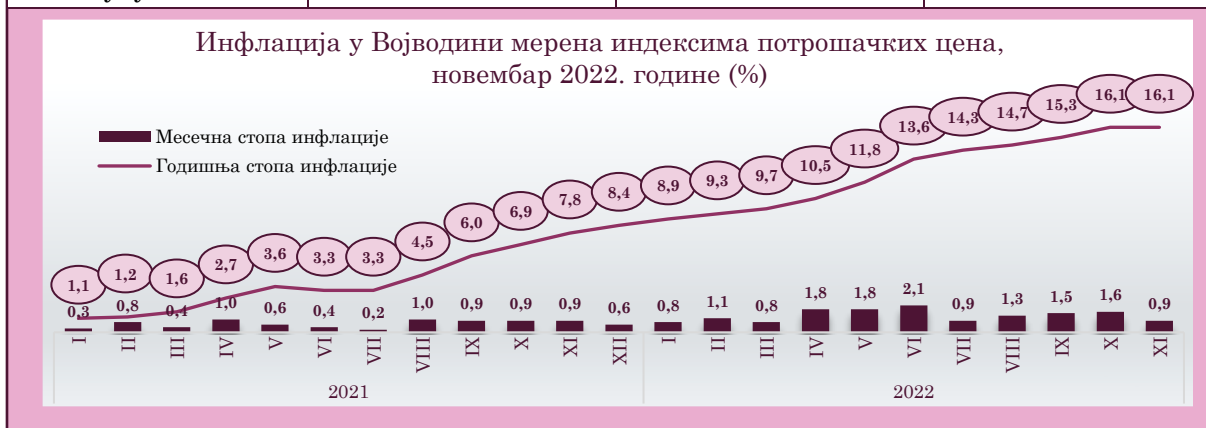
Најзначајнији доприноси међугодишњој инфлацији у новембру 2022. године (у п.п)

Према подацима РЗС-а, **потрошачке цене су у Војводини у новембру 2022. године порасле за 0,9% у односу на октобар, а међугодишња инфлација је била изнад циљане вредности НБС-а од 3% ± 1,5 п.п. и износила је 16,1%.**

	XI 2022 X 2022		XI 2022 XI 2021		I – XI 2022 I – XI 2021	
	Србија	Војводина	Србија	Војводина	Србија	Војводина
Потрошачке цене - укупно	101,0	100,9	115,1	116,1	111,7	112,8

У новембру је настављен и раст цена у оквиру базне инфлације у Србији (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета). Ипак, базна инфлација у Србији наставља да се креће на знатно нижем нивоу у односу на укупну инфлацију, чему знатно доприноси очувана релативна стабилност девизног курса у изузетно неизвесним глобалним условима. **Међугодишња базна инфлација је у Србији у новембру износила 9,7%. Раст базне инфлације је успорен у односу на претходне месеце, што би могло да указује на постепено ублажавање трошkových притисака, које би могло да се објасни и успоравањем инфлације у зони евра и успоравањем раста произвођачких цена код нас и у међународном окружењу.**

У новембру је пројекција кретања инфлације НБС ревидирана навише услед више очекиване увозне инфлације (6% уместо 4% за зону евра у 2023), снажнијег преноса трошкова енергије на потрошачке цене, као и већих ефеката суше на цене хране него што је претходно очекивано. **Кључни ризици пројекције из међународног окружења** односе се на ефекте сукоба у Украјини и временских прилика током зиме на расположивост енергената и њихове цене на европском тржишту, и на цене осталих примарних производа. Неизвесност се такође односи и на брзину затезања монетарних политика водећих централних банака, односно њиховог ефекта на токове капитала и екстерну тражњу. **Ризици са домаћег тржишта** везани су за пољопривредну сезону и динамику регулисаних цена.

Према најновијим проценама НБС, **укупна инфлација остаће повишена до краја 2022. и почетком 2023. године, али ће се након тога наћи на опадајућој путањи, уз знатнији пад у другој половини 2023. и повратак у границе циља до краја периода пројекције.**

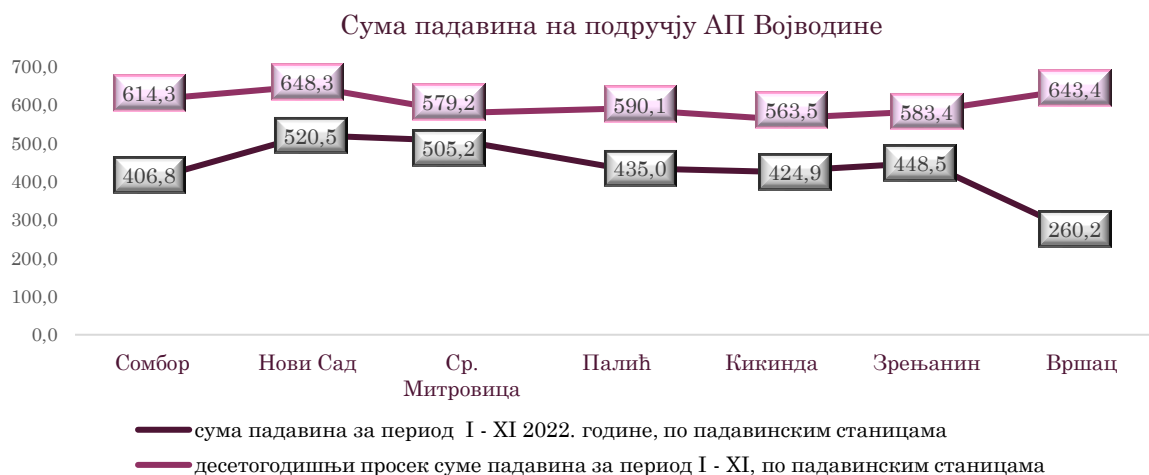

III. ПОЉОПРИВРЕДА

III.1. Агрометеоролошки услови

Према подацима РХМЗ-а, **новембар 2022. године обележило је топлије време са нешто више падавина него што је уобичајено за овај месец**. Са овим падавинама знатно се поправила влажност сетвеног и дубљих слојева пољопривредног земљишта. Топлотни услови били су повољни за клијање, ницање и почетне фазе развоја засејаних озимих биљних врста. Новембар је месец у ком се обављају радови у воћњаку и винограду који припремају биљке за период зимског мировања.

У периоду јануар - новембар 2022. године забележено је 71,1% од вишегодишње просечне вредности падавина за период јануар - новембар (2007-2017). Сума падавина указује на дефицит влаге.

Процент падавина у новембру у односу на просек кретао се од 23,1% (падавинска станица Вршац) до 138,4% колико је измерено на падавинској станици Зрењанин.

III.2. Биљна производња

Временски услови током дела новембра омогућавали су обављање пољопривредних радова: завршетак сетве озимих жита, закаснелу жетву соје, бербу кукуруза, позних купусњача и зимског воћа, вађење коренастог поврћа, обраду и ђубрење земљишта, почетак зимског прскања и орезивање воћака и винове лозе, попуно празних места у воћњацима и виноградима, преглед луцеришта и површина засејаних пшеницом због могућег присуства болести и штеточина.

Према подацима Пољопривредне саветодавне и стручне службе, **до краја новембра у АП Војводини је засејано укупно 454.468 ha**, односно 111,9% од планираних површина за јесењу сетву. **Овогодишња јесења сетва је премашила прошлогодишњу за 67.469 ha**, односно за 17,4%.

Опредељење пољопривредника за повећањем површина под озимим житима и уљаном репицом проистекло је из следећих разлога:

- ранијих прихода, јер су озимо жито и уљана репица први приход у години,
- избегавања опасности од суше и жеге јер озиме житарице и уљана репица доспевају за жетву пре наступања екстремно високих дневних температура и
- високих продајних цена.

Пшеница је засејана на 9,5% више од планираних површина, а за 15,2% више него 2021. године. Уљана репица све више добија на значају - због високе цене и потражње у последње три године (како на домаћем тако и на инотржишту), те је засејана за 69,6% више од плана, а на 34,2% више површине од оне из претходне године. **Велику експанзију бележи озими јечам**, који је засејан на 32,5% већој површини него у претходној озимој сетви. Велики допринос опредељењу произвођача за сетву озимог јечма чини његова потражња, као и тржишна цена, која се готово изједначила са ценом меркантилне пшенице.

Површине (планиране и засејане) у јесењој сетви 2022. године
на територији АП Војводине

	Површина планирана (ha)	Површина засејана (ha)	Индекс засејане површине (2022/2021)
Пшеница	329.617	360.886	115,2
Јечам озими	41.142	45.469	132,5
Уљана репица	19.802	33.590	134,2
Тритикале	6.900	6.884	107,7
Луцерка	4.314	3.346	84,5
Раж	1.611	1.600	95,4
Крмно биље (остало)	1.017	1.053	104,1
Овас	1.901	1.640	110,8
Укупно:	406.304	454.468	117,4

III.3. Тржиште пшенице, кукуруза и соје

Цена пшенице (36,5 дин/kg, без ПДВ-а) у новембру 2022. године већа је за 10,6%, а **кукуруза (33,99 дин/kg, без ПДВ-а)** за 29,2% у поређењу са истим месецом 2021. године. Истовремено, **соја (70,92 дин/kg, без ПДВ-а)** је јефтинија за 3,5% у поређењу са истим месецом 2021. године.

Након раста цене у септембру, цена пшенице у октобру и новембру бележи пад. У новембру, у односу на октобар, тај пад износи 10,0%.

Пад цене забележен је и код **меркантилног кукуруза**, чија је цена од 33,99 дин/kg мања за 4,3% од цене из октобра ове године, када је килограм кукуруза прометован по цени од 35,30 дин/kg. Иако у паду, цена кукуруза је и даље висока, а за 29,2% већа од цене из новембра 2021. године.

Упоредне цене кукуруза по месецима
(пондерисана цена, без ПДВ-а)

	2021. дин/kg	2022. дин/kg	Индекс 2022/21
Јануар	21,3	26,7	125,6
Фебруар	22,2	27,4	123,5
Март	22,9	32,4	141,1
Април	24,5	33,4	136,5
Мај	26,5	33,5	126,5
Јун	25,6	30,4	118,8
Јул	25,7	32,5	126,7
Август	24,7	34,3	138,9
Септембар	25,0	34,3	137,2
Октобар	27,5	35,3	128,4
Новембар	26,3	34,0	129,3

Од почетка 2022. године, пондерисана **цена кукуруза се просечно месечно повећавала за 2,4%**.

Током 2022. године на тржишту **соје** су забележена мања колебања цене. У новембру 2022. године цена соје (70,92 дин/kg без ПДВ-а) мања је за 2,59 динара по килограму, односно за 3,5% у поређењу са ценом из новембра 2021. године, када је износила 73,51 дин/kg (без ПДВ-а). Цена соје у новембру ове године је нижа за 10,0% од цене прометовања соје током октобра 2022. године. Такође, **евидентан је тренд пада цене ове уљарице, а предвиђа се тенденција даљег пада цене**. Соја и на иноберзама бележи значајнији пад вредности.

Цене кукуруза, пшенице и соје на домаћем тржишту и на берзама, крајем новембра 2022. године

	последња	Н	М	Г	У жетви
Кукуруз (din/kg)	33,99	2,00%	4,30%	-22,62%	3,50%
Пшеница (din/kg)	36,50	4,11%	10,96%	-9,62%	- 2,19%
Соја (din/kg)	70,92	0,11%	9,98%	3,65%	12,90%
Кукуруз	последња	Д	Н	М	1Г
СВОТ (\$/t)	261,09	0,00%	0,64%	2,75%	-12,60%
MGEX (\$/t)	266,13	0,00%	0,31%	1,21%	-15,86%
Euronext (€/t)	303,00	0,33%	0,83%	9,82%	-14,52%
Пшеница	последња	Д	Н	М	1Г
СВОТ (\$/t)	291,53	0,00%	1,66%	5,70%	5,44%
Kansas (\$/t)	341,80	0,00%	0,84%	0,84%	-6,13%
MGEX (\$/t)	326,71	0,00%	1,21%	1,16%	-3,81%
Euronext (€/t)	321,25	1,87%	1,01%	5,53%	-4,67%
Соја	последња	Д	Н	М	1Г
СВОТ (\$/t)	527,65	0,00%	-1,32%	-4,46%	-11,81%
MGEX (\$/t)	519,58	0,00%	-1,44%	-6,10%	-13,12%

IV. ИНДУСТРИЈА

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - новембар 2022. године остварила међугодишњи раст од 1,7%, вођен растом сектора Прерађивачке индустрије (1,8% мг), а упркос снажном расту цена енергената на глобалном нивоу, као и застојима у ланцима снабдевања, који су били присутни и током 2022. године. Допринос расту индустрије потекао је и од раста обима производње у сектору Рударства (21,9% мг), док је у сектору Енергетике регистрован пад од 8,9% мг. У оквиру Прерађивачке индустрије, раст је забележен у 14 од 24 области делатности у посматраном периоду. Највећи допринос расту је потекао од производње рачунара, електронских и оптичких производа, производње осталих саобраћајних средстава и производње кокса и деривата нафте.

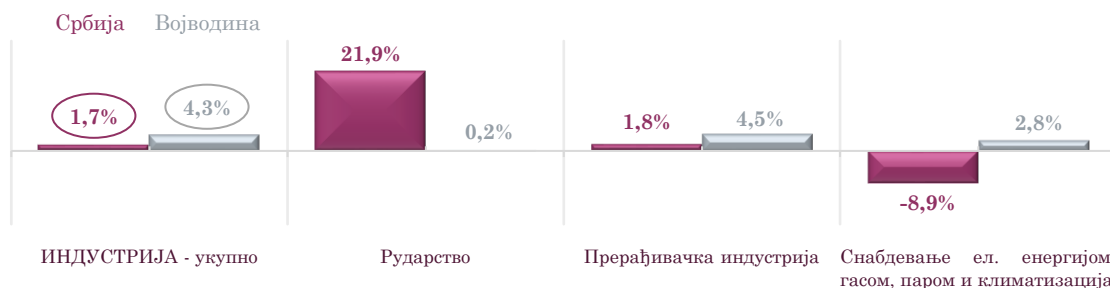
Посматрано само у новембру 2022. године, индустријска производња Републике Србије бележи раст од 0,4% у односу на новембар 2021. године, услед повећане активности у секторима Рударство од 3,4% мг. и Енергетике од 8,0% мг, који су надокнадили међугодишњи пад у сектору Прерађивачке индустрије од 1,4% мг. У оквиру Прерађивачке индустрије, повећање активности је забележено у 12 од 24 области делатности.

У односу на просек 2021. године, индустријска производња је у новембру 2022, на републичком нивоу била већа за 6,3%, а на покрајинском за 14,9%. Тренд индустријске производње Републике Србије, као и АП Војводине, протеклих година има благо растући смер кретања.

Индустријска производња АП Војводине је у периоду јануар - новембар 2022, у односу на исти период 2021. године, забележила раст од 4,3%. Раст бележе сви сектори, и то: Прерађивачка индустрија (4,5% мг), Рударство (0,2% мг), као и сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (2,8% мг).

Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности у периоду јануар - новембар 2022. године (у %)

Само у новембру 2022. године, индустријска производња АП Војводине је забележила међугодишњи раст од 3,4%. Посматрано по секторима делатности, у новембру је забележен међугодишњи раст активности у сектору Прерађивачка индустрија (2,9% мг) и Енергетском сектору (25,1% мг), док сектор Рударство бележи међугодишњи пад од 7,1%.

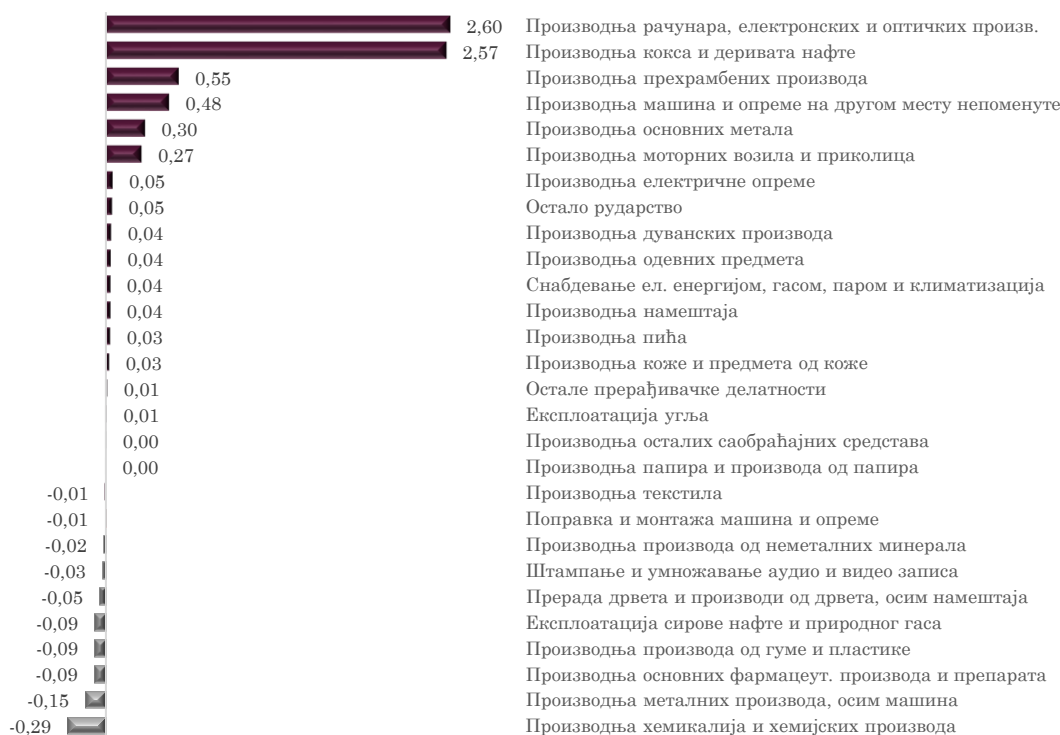
Прерађивачка индустрија је доминантан сектор у индустрији АП Војводине, са учешћем од 95,2% у периоду јануар - новембар 2022. године, наспрам учешћа сектора Рударство (3,5%) и сектора Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (учешће 1,3%).

У Прерађивачкој индустрији АП Војводине, у периоду јануар - новембар 2022. године, забележено је међугодишње повећање физичког обима производње у 15 од 24 производне области, које чине 64,7% укупне индустрије Војводине.

Позитиван допринос расту индустријске производње АП Војводине у периоду јануар - новембар 2022. године потекао је, пре свега, од Производње рачунара, електронских и оптичких производа (мг. раст 684,7%, допринос 2,6 п.п) и Производње кокса и деривата нафте (мг. раст 14,3%, допринос 2,6 п.п). Значајан допринос расту индустрије АП Војводине потекао је и од Производње прехранбених производа (раст од 3,3% мг, допринос 0,6 п.п), Производње непоменутих машина и опреме (раст од 11,1% мг, допринос 0,5 п.п) и Производње основних метала (раст од 10,2% мг, допринос 0,3 п.п).

Највећи негативан допринос расту индустријске производње потекао је од Производње хемикалија и хемијских производа (мг. пад од 6,8%, допринос -0,3 п.п) и Производње металних производа, осим машина и уређаја (мг. пад од 4,5%, допринос -0,2 п.п).

Допринеси стопа раста укупне индустрије АП Војводине по областима делатности, у периоду јануар - новембар 2022. године (у п.п)

Посматрано по наменским групама, **највећи утицај на повећање индустријске производње АП Војводине** у периоду јануар - новембар 2022. године имала је **производња енергије** (мг. раст од 11,6%, допринос 2,6 п.п).

На крају новембра 2022. године, у односу на новембар 2021. године, **залихе готових производа у индустрији Републике Србије и АП Војводине смањене су за 1,4% и 0,3% респективно**. Посматрано по наменским групама, у индустрији АП Војводине забележено је међугодишње повећање залиха Енергије (за 25,1%), Трајних производа за широку потрошњу (17,2%) и Интермедијарних производа, осим енергије (14,7%), док је међугодишње смањење залиха забележено код Капиталних производа (-33,1%) и Нетрајних производа за широку потрошњу (-7,1%).

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

Грађевинска активност Републике Србије је у првих девет месеци 2022. године, у односу на исти период претходне године, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије (у Републици Србији и у иностранству), забележила раст од 6,8% у текућим ценама, док је у сталним ценама забележен пад од 9,7% мг. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених у Републици Србији повећана је за 6,7% у текућим ценама, односно опала за 9,8% у сталним ценама, док је вредност радова извођача из Републике Србије изведених у иностранству повећана за 8,7% у текућим ценама, односно смањена за 8,1% у сталним ценама.

Посматрано према врсти грађевина, у периоду јануар - септембар 2022. године, у поређењу са истим периодом 2021. године, у сталним ценама, вредност радова изведених у Републици Србији на зградама смањена је за 11,2%, а на осталим грађевинама за 9,0%.

Само у трећем кварталу 2022, у односу на исти период претходне године, грађевинска активност у Републици Србији, посматрана путем индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије, повећана је за 4,8% у текућим ценама, односно смањена за 11,7% у сталним ценама. Од укупне вредности грађевинских радова изведених у трећем кварталу, на територији Републике Србије је изведено 94,7%, док је преосталих 5,3% изведено на градилиштима у иностранству. Вредност радова изведених на територији Републике Србије порасла је за 2,7% мг. у текућим ценама, а у сталним ценама је опала за 13,5% мг, док је вредност радова изведених у иностранству повећана и у текућим и у сталним ценама, за 65,0% и 39,0%, респективно.

Посматрано према врсти грађевина, само у трећем кварталу 2022. године у односу на трећи квартал 2021. године, у сталним ценама, вредност радова изведених у Републици Србији на зградама мања је за 17,8% мг, а на осталим грађевинама за 11,0% мг.

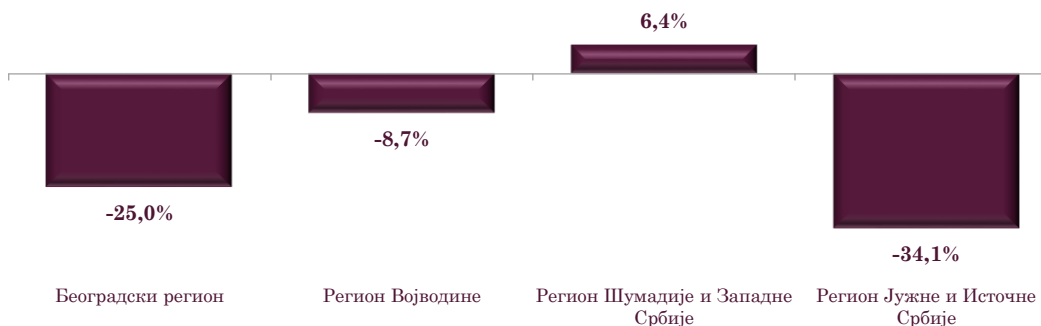
Индекси вредности изведених грађевинских радова на територији Републике Србије и АП Војводине у односу на исти квартал претходне године, у сталним ценама

Посматрано према регионима, у трећем кварталу 2022. године, вредност изведених радова, у сталним ценама, повећана је у Региону Шумадије и Западне Србије, за 6,4% мг, док је у осталим регионима вредност изведених радова опала: у Региону Војводине за 8,7% мг, у Београдском региону за 25,0% мг. и у Региону Јужне и Источне Србије за 34,1% мг.

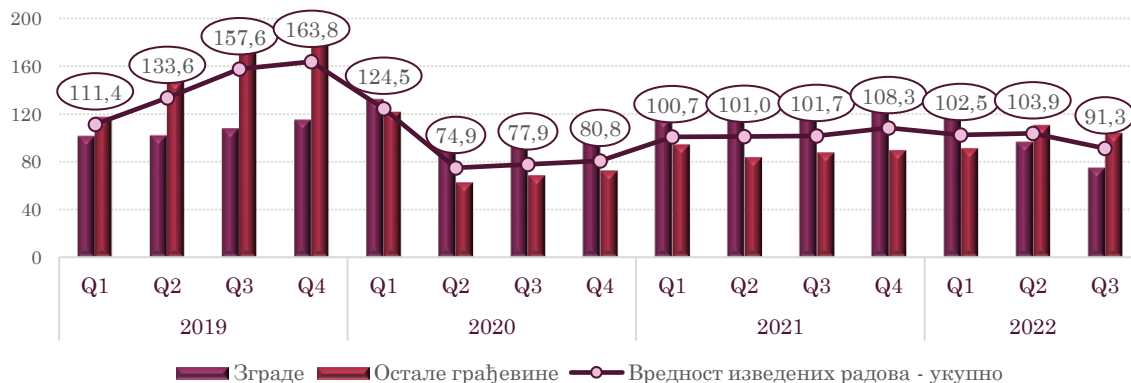
Грађевинска делатност - вредност изведених радова у сталним ценама, трећи квартал 2022. године (мг. стопе у %)

У првих девет месеци 2022. године, у односу на исти период 2021. године, грађевинска активност АП Војводине забележила је раст од 15,8% у текућим ценама, односно пад од 2,1% у сталним ценама. Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених радова на зградама у АП Војводини је у посматраном периоду, у сталним ценама, смањена за 5,3% мг, док је вредност изведених радова на осталим грађевинама повећана за незнатних 0,3%.

Само у трећем кварталу 2022. године, у односу на исти период претходне године, грађевинска активност АП Војводине забележила је раст од 8,4% у текућим, односно пад од 8,7% у сталним ценама. Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених радова на зградама у АП Војводини, у трећем кварталу 2022. године, у сталним ценама, смањена је за 24,9% мг, док је вредност радова изведених на осталим грађевинама повећана за 3,8% мг.

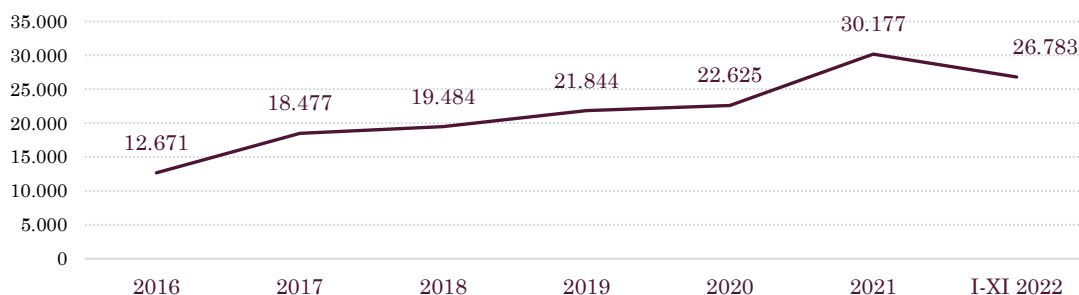
Индекси вредности изведених грађевинских радова на територији АП Војводине у односу на исти квартал претходне године, у сталним ценама, према врсти грађевина

Од почетка 2022. године, до краја новембра, у Републици Србији је издато 26.783 грађевинских дозвола, што је за 1,8% мање него у истом периоду 2021. године. Само у новембру, у Републици Србији су издате 2.782 грађевинске дозволе, што је за 16,6% мање него у новембру 2021. године.

Број издатих грађевинских дозвола у Републици Србији

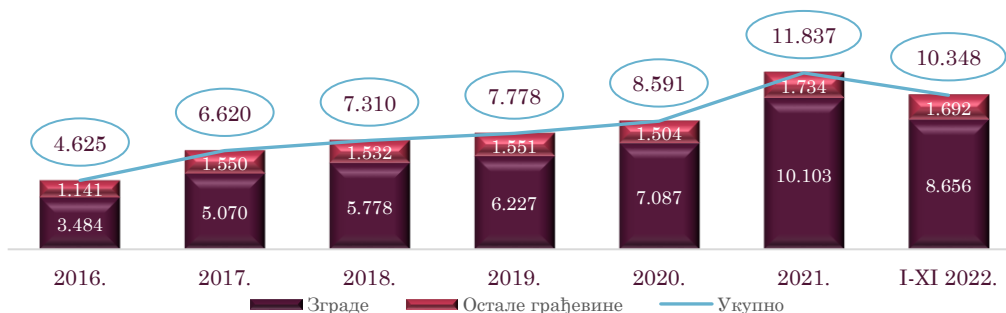
Посматрано по регионима, у периоду јануар - новембар 2022. године, највише грађевинских дозвола издато је у Региону Војводине (10.348, тј. 38,6% укупног броја издатих), следи Регион Шумадије и Западне Србије (9.174 издатих дозвола или 34,3%), затим Регион Јужне и Источне Србије (4.200 или 15,7%), док је најмање грађевинских дозвола у посматраном периоду издато у Београдском региону (3.061 или 11,4% укупно издатих).

Удео издатих грађевинских дозвола по регионима Републике Србије

У Војводини је у периоду јануар - новембар 2022. године издато за 3,3% грађевинских дозвола мање него у истом периоду 2021. године. Од укупног броја издатих дозвола, 83,6% је издато за зграде, а 16,4% за остале грађевине. Ако се посматрају само зграде, 81,3% дозвола издато је за стамбене зграде, а 18,7% за нестамбене зграде, док се код осталих грађевина највећи део издатих дозвола односи на цевоводе, комуникационе и електричне водове (75,8%).

Број издатих грађевинских дозвола у АП Војводини

Према грађевинским дозволама издатим у периоду јануар - новембар 2022. године, у АП Војводини је пријављена изградња 11.472 стана (за 19,7% више у односу на исти период 2021. године), просечне површине 74,0 m² по стану.

Предвиђена вредност радова новоградње у АП Војводини у периоду јануар - новембар 2022. године износила је 78,9% од укупно предвиђене вредности грађевинских радова у АП Војводини у том периоду.

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији у периоду јануар - новембар 2022. године, у односу на исти период 2021. године, реално је повећан за 6,5% (у текућим ценама за 22,5%), а само у новембру 2022. у односу на новембар 2021. године, реално је већи за 1,3% (у текућим ценама за 19,5%).

У АП Војводини је промет робе у трговини на мало у првих једанаест месеци 2022. године међугодишње реално повећан за 5,1% (22,6% у текућим ценама), а само у новембру 2022. у односу на новембар 2021. године мањи је за 0,1% у сталним ценама (већи за 19,1% у текућим ценама).

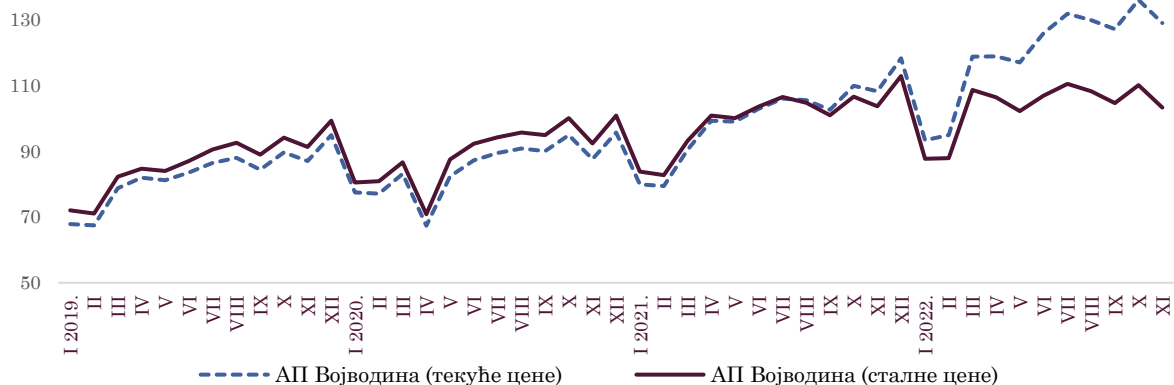
На месечном нивоу, у односу на октобар, у новембру 2022. је промет робе у трговини на мало у Републици Србији смањен за 5,0% у сталним ценама (3,9% у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине мањи за 6,3% у сталним ценама (односно 5,2% у текућим ценама).

У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало у 2021. години, промет робе у трговини на мало је у новембру 2022. био већи - у Републици Србији за 4,9% у сталним ценама (29,1% у текућим ценама), а у АП Војводини за 3,1% у сталним ценама (односно за 28,8% у текућим ценама).

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, месечни индекси (Ø2021=100)

	Нов. 2021.	Дец.	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов. 2022.
Текуће цене	124,0	136,4	93,2	94,8	118,6	118,7	116,8	125,7	131,6	129,6	126,9	135,8	128,8
Сталне цене	112,7	123,3	87,6	87,8	108,5	106,2	102,1	106,7	110,3	108,1	104,5	109,9	103,1

Индекси промета у трговини на мало АП Војводине (Ø2021=100)

Посматрано по робним групама, на унутрашњем тржишту Републике Србије у периоду јануар - новембар 2022. године, у односу на исти период претходне године, повећан је промет свих робних група. **Упркос расту цена, промет моторних горива и непрехрамбених производа реално је повећан за 13,2% и 7,6% мг, респективно, док је раст промета прехранбених производа износио 2,6% мг.**

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Укупан број туристичких долазака у Републику Србију у периоду јануар - новембар 2022. године износио је 3.582.681, што је за 53,9% више у односу на исти период 2021. године. Од укупног броја туристичких долазака, 17,9% су чинили доласци на подручју АП Војводине.

У Војводини је у периоду јануар - новембар 2022. године укупан број долазака туриста износио 640.431 (51,3% су били домаћи туристи, 48,7% страни туристи), што је за 60,2% више него у истом периоду претходне године. Број долазака домаћих туриста у Војводину повећан је за 27,2%, а страних за чак 120,2% у односу на период јануар - новембар 2021. године.

Структура долазака туриста у Војводину, јануар - новембар 2022.

Доласци туриста у Војводину

У првих једанаест месеци 2022. године, у Републици Србији је евидентирано укупно 11.462.159 ноћења туриста, што је за 36,5% више у односу на исти период 2021. године. Од укупног броја, 15,8% ноћења је регистровано на подручју АП Војводине.

У Војводини је у посматраном периоду укупан број регистрованих ноћења туриста износио 1.807.144 (51,7% су била ноћења домаћих, а 48,3% ноћења страних туриста), што је за 29,5% више него у периоду јануар - новембар 2021. године. Број ноћења домаћих туриста повећан је за 10,2% мг, а страних за чак 59,6% мг.

Структура ноћења туриста у Војводини, јануар - новембар 2022.

Ноћења туриста у Војводини

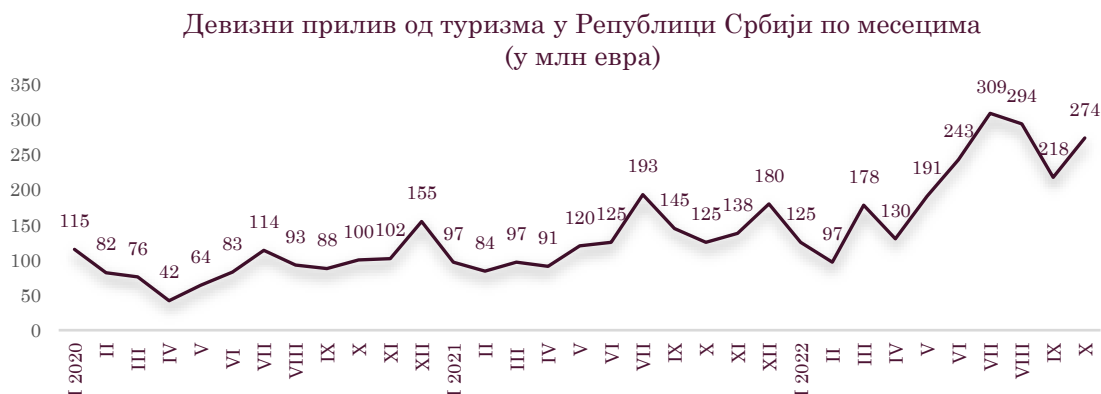
Само у новембру 2022. године, Војводину је посетило 51.634 туриста, што је за 40,4% више у односу на новембар 2021. године. Најпосећенији је био Град Нови Сад, где је забележено 18.079 долазака туриста, за 67,8% више него у новембру 2021. године.

У Војводини је у новембру 2022. године регистровано 156.465 ноћења туриста, што је за 27,4% више у односу на новембар 2021. године. Највише ноћења регистровано је у Граду Новом Саду, тј. 50.350 ноћења, а за 63,6% више него у новембру 2021. године.

У октобру 2022. године, девизни прилив од туризма у Републици Србији износио је 274 млн евра и већи је за 145 млн евра или 112,4% у односу на девизни прилив у октобру 2021. године, док је девизни одлив од туризма износио 183 млн евра, што је за 76 млн евра или 71,0% више у односу на октобар 2021. године.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

У новембру 2022. године у односу на новембар 2021. године, цене угоститељских услуга у Војводини порасле су у просеку за 18,9%. Највећи раст су забележиле цене хране (за 22,8%), док су цене преноћишта забележиле раст од 5,4%. Цене алкохолних пића су порасле за 14,6%, а цене безалкохолних пића за 18,7%.

Индекси цена угоститељских услуга у Републици Србији и Војводини

	Република Србија			Војводина		
	XI 2022 X 2022	XI 2022 XI 2021	I-XI 2022 I-XI 2021	XI 2022 X 2022	XI 2022 XI 2021	I-XI 2022 I-XI 2021
УКУПНО	101,8	114,9	111,6	103,1	118,9	115,9
Храна	102,1	115,0	111,5	103,5	122,8	119,2
Алкохолна пића	101,5	113,9	111,5	102,1	114,6	114,7
Безалкохолна пића	101,4	113,0	110,6	102,9	118,7	113,5
Преноћишта	101,4	117,2	112,5	103,0	105,4	103,6

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

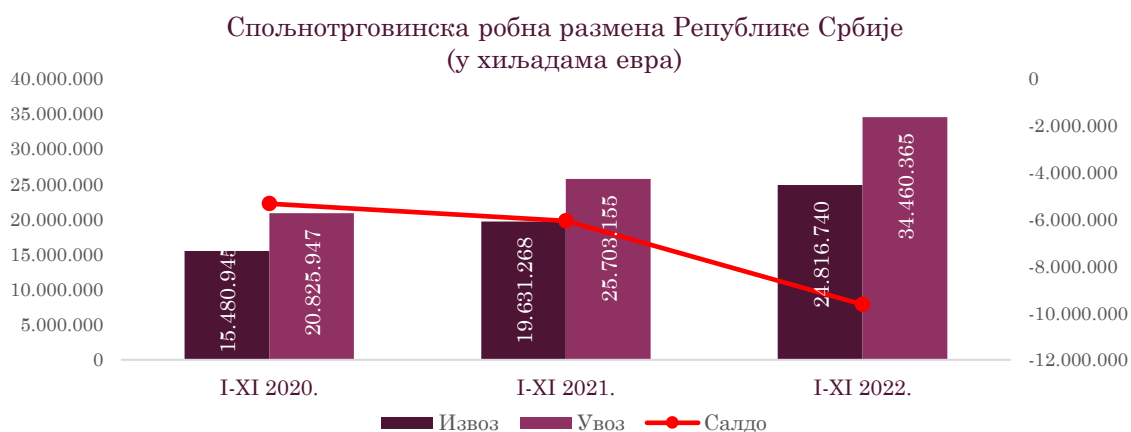
У првих једанаест месеци 2022. године, укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије износила је 59,3 млрд евра, што је за 30,8% више него у истом периоду 2021. године. Само у новембру 2022, Република Србија је забележила спољнотрговинску робну размену у износу од 5,6 млрд евра, што је за 17,9% више у односу на новембар прошле године, при чему је извоз у новембру био већи за 20,0% мг, а увоз за 16,3% мг.

У периоду јануар - новембар 2022. године из Србије је укупно извезено робе у вредности од 24,8 млрд евра, што је за 26,4% више у односу на извоз у периоду јануар - новембар 2021. године, док је увоз износио 34,5 млрд евра, што је за 34,1% више него у истом периоду 2021. године.

У првих једанаест месеци 2022. године, Република Србија је забележила спољнотрговински дефицит у вредности од 9,6 млрд евра, који је за 3,6 млрд евра, односно 58,8% већи од дефицита забележеног у истом периоду 2021. године. Услед већег раста увоза од раста извоза, покривеност увоза извозом Републике Србије је благо смањена са 76,4%, колико је износила у периоду јануар - новембар 2021, на 72,0% у истом периоду текуће године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије
*у 000 евра

Период / Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-XI 2022.	24.816.740	126,4	34.460.365	134,1	59.277.105	130,8	-9.643.625
I-XI 2021.	19.631.268	126,8	25.703.155	123,4	45.334.423	124,9	-6.071.887
2021.	21.620.826	126,8	28.601.276	124,6	50.222.102	125,5	-6.980.449
2020.	17.054.528	97,3	22.957.570	96,2	40.012.098	96,6	-5.903.042

Робни извоз Републике Србије изражен у еврима, у периоду јануар - новембар 2022. године, повећан је пре свега захваљујући расту извоза Прерађивачке индустрије, од 23,5% мг, односно за 4,1 млрд евра (укупан извоз Републике Србије је у истом периоду повећан за 5,2 млрд евра). Раст извоза Прерађивачке индустрије је забележен у свим гранама делатности, а највећи допринос расту потекао је од повећаног извоза електричне опреме, хемикалија и хемијских производа, као и прехранбених производа. **Висок номинални раст**

извоза једним делом је резултат раста извезених количина робе, док је део резултат раста извозних цена.

Осим Прерађивачке индустрије, на увећање извозне активности Републике Србије у посматраном периоду одразила се и више него **два пута већа вредност извоза Рударства у односу на исти период 2021. године**. Рударство је забележило највећи међугодишњи раст учешћа у укупном извозу, са 3,3% у периоду јануар - новембар прошле године, на 6,7% у истом периоду ове године. Рударство је забележило рекордан извоз, у вредности од 1,7 млрд евра, пре свега као последица **повећаног извоза руде метала**, групе која чини 98,2% целокупног извоза сектора Рударство Републике Србије, а која је остварила међугодишњи раст вредности извоза од 154,3% (највише је повећан извоз поменутих руда у Кину).

За разлику од два поменута сектора делатности, **сектор Пољопривреда, шумарство и рибарство Републике Србије је, у односу на период јануар - новембар 2021. године, забележио смањење вредности извоза за 3,7% мг**, највише услед смањења извоза кукуруза, за 25,0% мг (пре свега је смањен извоз у Румунију, где је извезено за 53,5% мање него у првих једанаест месеци 2021. године, односно за 815,8 хиљада тона мање мг).

Водећи сектори делатности у извозу Републике Србије

Сектор КД	2021.			I-XI 2022.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2021}{2020}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-XI 2022}{I-XI 2021}$
Прерађивачка индустрија	19.060.791	88,2%	124,5	21.444.417	86,4%	123,5
Рударство	819.459	3,8%	534,3	1.653.925	6,7%	252,0
Пољопривреда, шумарство и рибарство	1.329.698	6,2%	103,5	1.192.367	4,8%	96,3

Посматрано по артиклима, у првих једанаест месеци 2022. године из Републике Србије је највише извезено **Руде бакра и концентрата**, у вредности од 1,6 млрд евра, где је забележена готово три пута већа вредност извоза у поређењу са истим периодом 2021. године. Извоз **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила** налази се на другом месту и забележио је повећање вредности извоза од 19,5% мг, а извоз **Гума спољних пнеуматских, нових за путничке аутомобиле** на трећем месту, са међугодишњим повећањем вредности извоза од 22,4%.

Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије

Назив производа	2021.			I-XI 2022.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2021}{2020}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-XI 2022}{I-XI 2021}$
УКУПНО	6.884 врсте производа			7.009 врста производа		
Руде бакра и концентрати	731.976	3,4%	896,9	1.553.072	6,3%	269,0
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	1.201.156	5,6%	118,8	1.326.385	5,3%	119,5
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	527.264	2,4%	122,0	592.399	2,4%	122,4

На повећање робног увоза Републике Србије у периоду јануар - новембар 2022. године највише је утицао раст увоза Прерађивачке индустрије од 25,1% мг, односно 5,0 млрд евра (укупан увоз Републике Србије је у истом периоду повећан за 8,8 млрд евра). Повећању увоза Прерађивачке индустрије највише је допринео повећан увоз хемикалија и хемијских производа и основних метала.

Сектор Рударство је у првих једанаест месеци 2022. године такође забележио значајно повећање вредности увоза, од 112,5% мг. (са учешћем у укупном увозу од 11,6% за разлику од истог периода прошле године када је учешће износило 7,4%), највише услед повећане вредности увоза сирове нафте и природног гаса. Највећи део раста вредности увоза нафте и гаса последица је виших увозних цена ових енергената, док се преостали део раста односи на раст увезених количина.

Водећи сектори делатности у увозу Републике Србије

Сектор КД	2021.			I-XI 2022.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2021}{2020}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-XI 2022}{I-XI 2021}$
Прерађивачка индустрија	22.188.308	77,6%	123,2	25.122.073	72,9%	125,1
Некласификовано по КД	3.244.805	11,3%	127,2	4.041.073	11,7%	142,9
Рударство	2.110.175	7,4%	134,1	3.981.537	11,6%	212,5

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - новембар 2022. године, у увозу Републике Србије највише су заступљени, осим Неразврстане робе по ЦТ¹, **Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова (5,7% укупног увоза) и Гас природни у гасовитом стању (4,2% укупног увоза Републике Србије у првих једанаест месеци 2022. године).** Србија је у првих једанаест месеци 2022. године увезла сирову нафту у вредности од 2,0 млрд евра, што је за 98,4% више од вредности увезене нафте у истом периоду 2021. године, док је гас увезен у вредности од 1,5 млрд евра, што је готово четири пута више него у истом периоду прошле године. Нафта се највише увозила из Ирака (52,1%) и Русије (47,2%), а гас из Русије (54,0%) и Мађарске (45,8%).

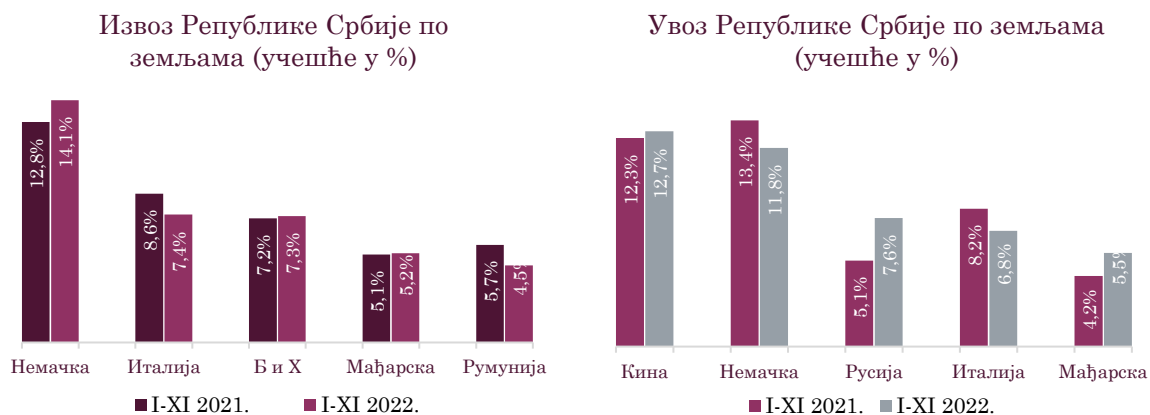
Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије

Назив производа	2021.			I-XI 2022.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2021}{2020}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-XI 2022}{I-XI 2021}$
УКУПНО	8.187 врста производа			8.307 врста производа		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	2.382.880	8,3%	118,6	2.939.361	8,5%	139,4
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	1.138.452	4,0%	155,4	1.977.989	5,7%	198,4
Гас природни у гасовитом стању	426.953	1,5%	104,3	1.463.834	4,2%	386,8

Посматрано према наменским групама, Република Србија највише извози и увози **интермедијарне производе (45,0% укупног извоза и 36,1% укупног увоза Републике Србије су у периоду јануар - новембар 2022. године чинили интермедијарни производи).**

Србија је у првих једанаест месеци 2022. године забележила **робни извоз у 181 различиту земљу света, односно увоз из 215 земаља. Најзначајније извозно тржиште Републике Србије је, традиционално, Немачка (14,1% укупног извоза), док је, када је реч о увозу, Кина претекла Немачку и налази се на првом месту међу увозним земљама (12,7% укупног увоза представља увоз из Кине).**

¹ На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, **појам Неразврстана роба по ЦТ** обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

На месту највећег извозника Републике Србије, посматрано у периоду јануар - септембар 2022. године, налази се **Serbia Zijin Mining**, а следе **HBIS Group Serbia** и **Serbia Zijin Bor Copper**. Укупна вредност извоза петнаест највећих извозника Републике Србије у посматраном периоду износила је 5,4 млрд евра (што чини 27,1% укупног извоза Републике Србије).

Петнаест највећих извозника Републике Србије у периоду јануар - септембар 2022. године

Назив извозника	Седиште	Вредност извоза (млн евра)
Serbia Zijin Mining D.O.O.	Брестовац	769,5
HBIS GROUP Serbia Iron & Steel d.o.o.	Београд	679,5
Serbia Zijin Bor Copper	Бор	676,4
Naftna Industrija Srbije a.d.	Нови Сад	484,2
Tigar Tyres d.o.o.	Пирот	370,8
Henkel Srbija d.o.o.	Београд	368,9
LEONI Wiring Systems Southeast d.o.o.	Прокупље	309,1
ZF Serbia D.O.O.	Панчево	273,2
Društvo za trgovinu ROBERT BOSCH d.o.o.	Београд	241,8
HIP - Petrohemija a.d.	Панчево	241,5
Yura Corporation d.o.o.	Рача	233,3
Hemofarm a.d.	Вршац	213,1
Grundfos Srbija d.o.o.	Инђија	195,7
Philip Morris Operations a.d.	Ниш	175,4
GORENJE DOO	Ваљево	172,7

Посматрано по регионима, Војводина је имала највеће учешће у извозу Републике Србије у првих једанаест месеци 2022. године (34,4%), док се у увозу налазила на другом месту (34,7%), након Београдског региона (43,4%).

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у периоду јануар - новембар 2022. године износила је 20,5 млрд евра (34,6% укупне размене Републике Србије у истом периоду), што је за 40,5% више од робне размене остварене у истом периоду 2021. године.

Из АП Војводине је у првих једанаест месеци 2022. године извезено робе у вредности од 8,5 млрд евра (34,4% укупног извоза Републике Србије), што је за 24,0% више од вредности извоза оствареног у истом периоду 2021. године, док је увоз реализован у вредности од 12,0 млрд евра (34,7% укупног увоза Републике Србије), што је за 55,3% више међугодишње.

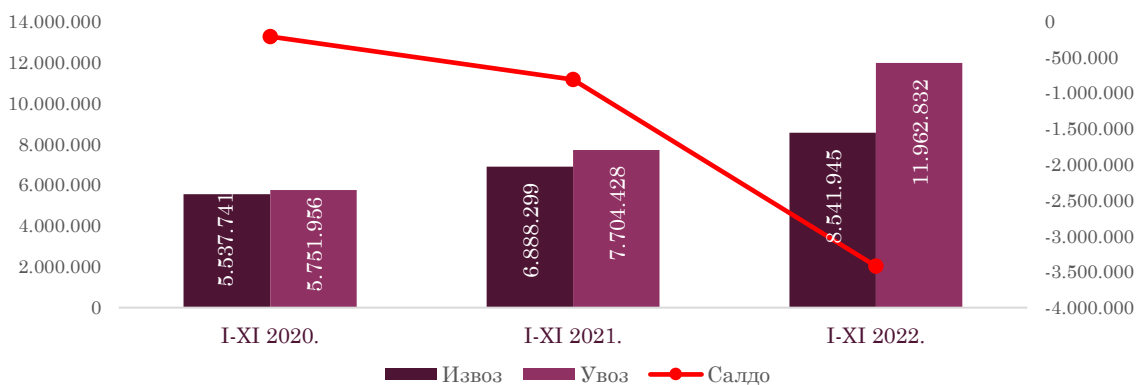
Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине је у периоду јануар - новембар 2022. године забележен **дефицит у вредности од 3,4 млрд евра**, који је више од четири пута већи од дефицита забележеног у истом периоду 2021. године. **Покривеност увоза извозом у спољнотрговинској робној размени АП Војводине је у првих једанаест месеци 2022. године износила 71,4%** и због већег раста увоза од раста извоза, мања је него у истом периоду 2021. године када је износила 89,4%.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Период/ Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-XI 2022.	8.541.945	124,0	11.962.832	155,3	20.504.777	140,5	-3.420.887
I-XI 2021.	6.888.299	124,4	7.704.428	133,9	14.592.727	129,3	-816.129
2021.	7.513.882	123,4	8.536.892	134,0	16.050.774	128,8	-1.023.010
2020.	6.090.723	99,1	6.370.990	93,0	12.461.712	95,9	-280.267

*у 000 евра

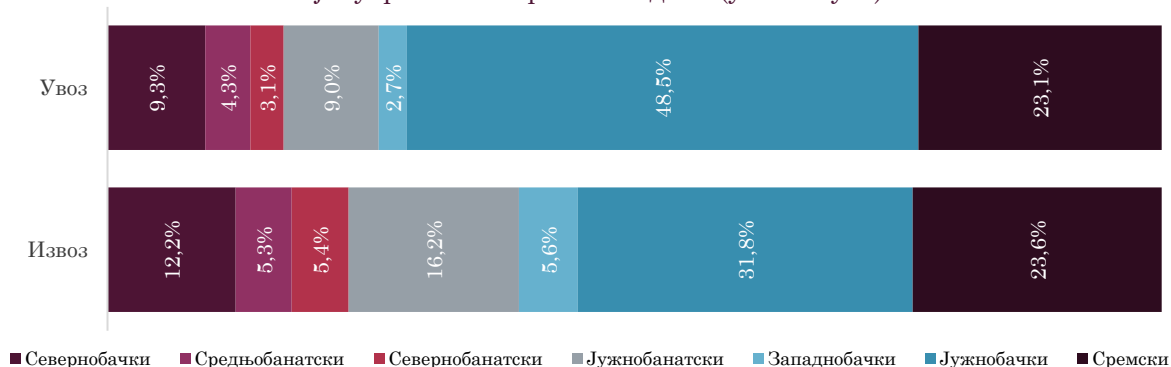
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине (у хиљадама евра)

Посматрано према наменским групама, **Војводина је у првих једанаест месеци 2022. године највише извозила и увозила интермедијарне производе** (38,7% укупног извоза и 31,4% укупног увоза Војводине чине интермедијарни производи).

Посматрано по управним окрузима, у периоду јануар - новембар 2022. године, **доминантно учешће у спољнотрговинској робној размени АП Војводине има Јужнобачки округ**, како када је реч о војвођанском извозу (учешће 31,8%), тако и када је реч о увозу (48,5%).

Извоз и увоз АП Војводине по управним окрузима, јануар - новембар 2022. године (учешће у %)

Спољнотрговинска робна размена по Класификацији делатности (КД 2010)

Прерађивачка индустрија је у периоду јануар - новембар 2022. године представљала сектор са највећим учешћем у извозу АП Војводине (91,1% укупног војвођанског извоза), уз повећање вредности извоза од 27,7% у односу на исти период 2021. године. Раст извоза Прерађивачке индустрије Војводине вођен је, пре свега, повећаним извозом електричне опреме и прехранбених производа.

На другом месту у укупном војвођанском извозу је извоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства**, који је чинио **7,9% извоза АП Војводине у првих једанаест месеци 2022. године**, али је забележио **међугодишње смањење вредности извоза од 6,4%**, првенствено услед смањене вредности извоза кукуруза. Остали сектори делатности имали су појединачно учешће мање од по 1% у укупном извозу АП Војводине у посматраном периоду.

Водећи сектори делатности у извозу АП Војводине

Сектор КД	2021.			I-XI 2022.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2021}{2020}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-XI 2022}{I-XI 2021}$
Прерађивачка индустрија	6.656.420	88,6%	127,1	7.781.974	91,1%	127,7
Пољопривреда, шумарство и рибарство	780.521	10,4%	98,5	678.141	7,9%	93,6
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	47.878	0,6%	135,2	38.346	0,4%	84,9

У увозу АП Војводине у првих једанаест месеци 2022. године највише је учествовала **Прерађивачка индустрија** (56,8% укупног војвођанског увоза) и **Рударство** (учешће 29,1%), који су забележили међугодишње повећање вредности увоза од 30,0% и 149,3%, респективно.

Повећање увоза Прерађивачке индустрије АП Војводине забележено је у свих 23 области делатности, а укупном повећању је највише допринео повећан увоз хемикалија и хемијских производа, потом увоз прехранбених производа, као и повећан увоз машина и опреме. **На повећање увоза сектора Рударство је највише утицала повећана вредност увоза сирове нафте и природног гаса у односу на исти период 2021. године** (за 150,6% мг), иако је количински увезено само 25,6% више мг, што указује на **повећану увозну цену нафте и гаса** у посматраном периоду.

Сектор **Некласификовано по КД** је био на трећем месту у увозу АП Војводине у периоду јануар - новембар 2022, док је увоз **Пољопривреде, шумарства и рибарства** био на четвртном месту, са учешћем од 2,4% и растом вредности увоза од 35,3% мг.

Водећи сектори делатности у увозу АП Војводине

Сектор КД	2021.			I-XI 2022.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2021}{2020}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-XI 2022}{I-XI 2021}$
Прерађивачка индустрија	5.666.698	66,4%	126,7	6.789.815	56,8%	130,0
Рударство	1.590.573	18,6%	137,5	3.483.107	29,1%	249,3
Некласификовано по КД	992.949	11,6%	194,2	1.362.148	11,4%	161,2

У периоду јануар - новембар 2022. године, из АП Војводине је извезено 4.867 различитих врста производа. Највећа је била вредност извоза **Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила**, са учешћем од 4,6% у извозу АП Војводине у посматраном периоду и међугодишњим повећањем вредности извоза од 12,5%. **Делови за електромоторе и електричне генераторе** налазили су се на другом месту и чинили су 3,1% укупног извоза АП Војводине у периоду јануар - новембар 2022. године, при чему су забележили међугодишње повећање вредности извоза од 38,3%, највише услед повећаног извоза у Немачку. На трећем месту био је извоз **Кукуруза, осталог**, који је чинио 2,9% укупног војвођанског извоза у посматраном периоду и забележио је значајније смањење вредности извоза, од 25,2% мг, пре свега због смањеног извоза у Румунију.

Пет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине

Назив производа	2021.			I-XI 2022.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2021 2020	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I - XI 2022 I - XI 2021
УКУПНО	4.862 врсте производа			4.867 врста производа		
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	377.180	5,0%	85,6	390.910	4,6%	112,5
Делови за машине из тарифног броја 8501 ² и 8502 ³ , остало	204.657	2,7%	416,0	265.843	3,1%	138,3
Кукуруз, остали	355.637	4,7%	86,1	249.935	2,9%	74,8
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	197.775	2,6%	209,7	236.822	2,8%	135,4
Остали лекови, за малопродају	157.691	2,1%	92,0	193.210	2,3%	135,3

У периоду јануар - новембар 2022. године у АП Војводину је увезено 6.589 различитих врста производа. Највећа је била вредност увоза **Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове** (16,5% укупног увоза), која је повећана за 98,4% мг, пре свега услед повећаног увоза из Русије (увезено је у вредности од 934,5 млн евра, док је у истом периоду 2021. године увоз нафте из Русије износио 208,2 млн евра) и Ирака (војвођански увоз сирове нафте из Ирака је међугодишње повећан за 79,8%). На другом месту је увоз **Гаса природног у гасовитом стању**, који је чинио 12,2% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду и забележио је повећање од чак 289,6% мг, иако је количински увезено само за 16,0% више мг, што несумњиво указује на повећану увозну цену гаса. Гас се у АП Војводину у периоду јануар - новембар 2022. године највише увозио из Русије (54,0%) и Мађарске (45,8%).

Пет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине

Назив производа	2021.			I-XI 2022.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2021 2020	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I - XI 2022 I - XI 2021
УКУПНО	6.597 врста производа			6.589 врста производа		
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирове	1.138.452	13,3%	155,4	1.977.989	16,5%	198,4
Гас природни у гасовитом стању	423.866	5,0%	104,1	1.463.518	12,2%	389,6
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	556.371	6,5%	304,1	798.442	6,7%	176,4
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	436.578	5,1%	133,0	563.692	4,7%	143,6
Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека > 6mm	196.600	2,3%	182,7	210.086	1,8%	116,2

² ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори.

³ ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

Спољнотрговинска робна размена по Стандардној међународној трговинској класификацији (СМТК)

Посматрано по секторима СМТК, у извозу АП Војводине у првих једанаест месеци 2022. године **највеће учешће, од 32,1%, имао је сектор Машине и транспортни уређаји**, који је у односу на исти период 2021. године забележио повећање вредности извоза од 33,5%. У оквиру посматраног сектора највише је извезено Сетова проводника за авионе, возила, бродове (учешће од 14,3% у оквиру извоза посматраног сектора). Сектор Машине и транспортни уређаји је највећи извоз у посматраном периоду бележио у Немачку (32,3%) и Мађарску (10,9%).

Прва три сектора СМТК у извозу АП Војводине

Сектор СМТК	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I - XI 2022}{I - XI 2021}$
Машине и транспортни уређаји	2.741.377	32,1%	133,5
Храна и живе животиње	1.425.193	16,7%	111,0
Израђени производи сврстани по материјалу	1.214.363	14,2%	135,2

У периоду јануар - новембар 2022. године, посматрано по производима СМТК, из АП Војводине је највише извезено **Нафте, уља од битуменозних минерала, остале**, у вредности од 485,7 млн евра (учешће 5,7%), уз међугодишње повећање вредности извоза од 52,8% (највише због повећаног извоза у Босну и Херцеговину).

Првих пет производа по СМТК у извозу АП Војводине

Назив производа СМТК	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I - XI 2022}{I - XI 2021}$
Нафта, уља од битуменозних минерала, остала	485.678	5,7%	152,8
Сетови проводника за авионе, возила, бродове	390.910	4,6%	112,5
Делови нн, погодни за ротационе електричне машине	266.005	3,1%	138,4
Кукуруз, остали	249.935	2,9%	74,8
Центрифугалне пумпе, нн	211.556	2,5%	110,4

У увозу АП Војводине у првих једанаест месеци 2022. године, посматрано по секторима СМТК, **највеће учешће, од 30,4%, имао је сектор Минерална горива, мазива и сродни производи**, који је забележио међугодишње повећање вредности увоза од значајних 139,8%. Увоз посматраног сектора се највећим делом односи на увоз Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове (54,5%) и Природног гаса у гасовитом стању (40,3%).

Прва три сектора СМТК у увозу АП Војводине

Сектор СМТК	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I - XI 2022}{I - XI 2021}$
Минерална горива, мазива и сродни производи	3.631.159	30,4%	239,8
Машине и транспортни уређаји	2.210.644	18,5%	124,8
Израђени производи сврстани по материјалу	1.879.157	15,7%	128,3

У периоду јануар - новембар 2022. године, посматрано по производима СМТК, у увозу АП Војводине је на првом месту била **Нафта и уља од битуменозних минерала, сирове**, увезена у вредности од 2,0 млрд евра, уз међугодишње повећање

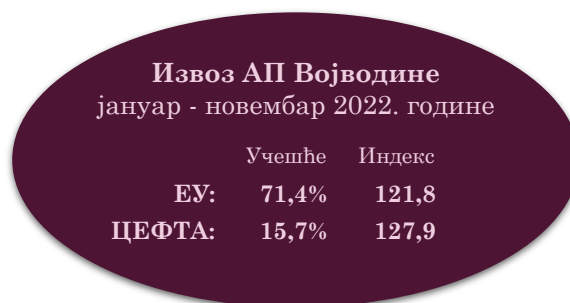
вредности увоза од 98,4%, највише због повећане вредности увоза из Русије и Ирака. На другом месту је увоз Природног гаса у гасовитом стању, који је забележио значајно међугодишње повећање вредности увоза (индекс 389,6), пре свега због повећане вредности увоза из Русије и Мађарске.

Првих десет производа по СМТК у увозу АП Војводине

Назив производа СМТК	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – XI 2022 I – XI 2021
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирови	1.978.011	16,5%	198,4
Природни гас у гасовитом стању	1.463.518	12,2%	389,6
Неразврстана роба	1.362.935	11,4%	161,2
Жица од рафинисаног бакра	211.211	1,8%	116,2
Делови, нн, погодни за ротационе електричне машине	156.485	1,3%	162,9

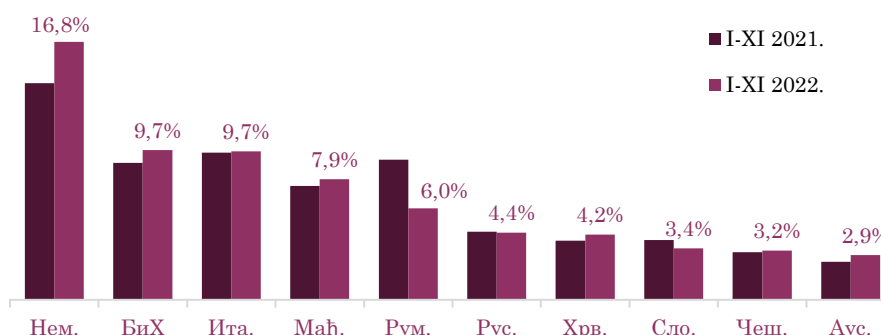
Спољнотрговинска робна размена по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу Европске уније (ЕУ) и региона. **Извоз АП Војводине пласиран на тржиште ЕУ је у посматраном периоду чинио 71,4% укупног војвођанског извоза, док је на тржиште ЦЕФТА⁴ пласирано 15,7% укупног војвођанског извоза.** Извоз у ЕУ је међугодишње повећан за 21,8%, а извоз у земље ЦЕФТА за 27,9% мг.

АП Војводина је у првих једанаест месеци 2022. године забележила извоз у 149 различитих земаља. Извоз у првих десет земаља чинио је 68,1% укупног извоза. Главна дестинација војвођанског извоза је традиционално била Немачка, у коју је извезена роба у вредности од 1,4 млрд евра, тј. 16,8% укупног војвођанског извоза. Значајан извоз је пласиран и у Босну и Херцеговину (9,7%) и Италију (9,7%).

Извоз АП Војводине по земљама (учешће у %)

У односу на период јануар - новембар 2021. године, извоз АП Војводине је повећан ка свим земљама из групе водећих десет извозних дестинација, осим ка **Румунији, где је забележено смањење вредности извоза за 119,1 млн евра или 19,0%** (услед

⁴ ЦЕФТА: Босна и Херцеговина, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

смањеног извоза кукуруза), те се Румунија нашла на петом месту на листи извозних дестинација АП Војводине, за разлику од истог периода претходне године када је била на трећем месту. С друге стране, највише је повећан извоз у **Немачку**, за 463,2 млн евра или 47,7% (вођен повећањем извоза електричне опреме), потом у **Босну у Херцеговину**, за 219,0 млн евра или 35,7% (пре свега услед повећаног извоза гасних уља и моторног бензина).

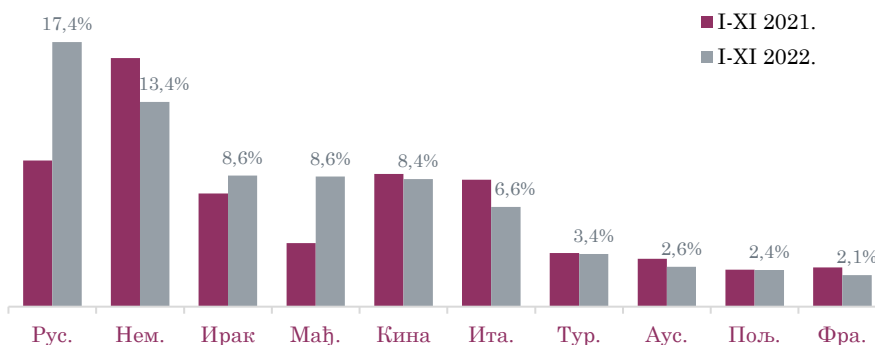
Највећи део увоза АП Војводине такође потиче из земаља ЕУ (52,2% у периоду јануар - новембар 2022. године), који је у односу на исти период 2021. године био већи за 44,3%. Увоз из земаља **ЦЕФТА** (учешће 3,0%) повећан је за 35,1% у односу на исти период 2021. године.

Увоз АПВ
јануар - новембар 2022. године

	Учешће	Индекс
ЕУ:	52,2%	144,3
ЦЕФТА:	3,0%	135,1

АП Војводина је у првих једанаест месеци 2022. године забележила увоз из 164 различитих земаља. Увоз из првих десет земаља чинио је 73,4% укупног увоза АП Војводине у посматраном периоду. Највећи увоз је забележен из Руске Федерације (17,4%) и Немачке (13,4%).

Увоз АПВ по земљама (учешће у %)

Увоз АП Војводине у периоду јануар - новембар 2022. године, у поређењу са истим периодом претходне године, повећан је из свих увозних земаља из групе првих десет, **а највеће повећање увоза је забележено из Русије**, за 1,3 млрд евра мг, пре свега **услед повећане вредности увоза нафте** (у периоду јануар - новембар 2022. године из Русије је увезено нафте у вредности од 934,5 млн евра, за разлику од истог периода претходне године када је увоз нафте из Русије вредео 208,2 млрд евра), **као и више него дуплиране вредности увоза гаса** (у посматраном периоду је из Русије увезен гас у вредности од 791,0 млн евра, а у истом периоду 2021. године тај увоз је износио 354,7 млн евра). **Значајно је повећана и вредност увоза из Мађарске**, за 702,3 млн евра међугодишње (индекс 319,0), пре свега услед повећане вредности увоза гаса (у периоду јануар - новембар 2022. из Мађарске је увезено гаса у вредности од 670,3 млн евра, а у истом периоду претходне године у вредности од свега 21,0 млн евра).

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена⁵

Укупна вредност аграрне спољнотрговинске робне размене АП Војводине у првих једанаест месеци 2022. године износила је 2,9 млрд евра и већа је за 18,4% од остварене размене у истом периоду 2021. године. Међугодишње, извоз је повећан за 11,5%, док је, истовремено, увоз забележио повећање од 34,0%.

Из спољнотрговинске размене аграрних производа АП Војводине у посматраном периоду остварен је **суфицит у вредности од 900,6 млн евра**, који је мањи за 6,0% од суфицита забележеног у првих једанаест месеци 2021. године.

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине

Година	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
I-XI 2022.	1.898.158	111,5	997.571	134,0	2.895.729	118,4	900.587	94,0
I-XI 2021.	1.702.226	113,5	744.342	119,2	2.446.568	115,2	957.885	109,3
2021.	1.857.198	112,2	849.926	121,9	2.707.124	115,1	1.007.272	105,2
2020.	1.655.376	113,6	697.506	117,7	2.352.882	114,8	957.870	110,9

*у 000 евра

У периоду јануар - новембар 2022. године, **извоз аграрних производа чинио је 22,2% укупног војвођанског извоза**, док је **увоз аграрних производа у укупном увозу АП Војводине учествовао са свега 8,3%**. Покривеност увоза извозом аграрних производа је висока и износи **190,3% за првих једанаест месеци 2022. године**, али је нижа за 38,4% од покривености увоза извозом у истом периоду 2021. године, јер је раст увоза био већи од раста извоза.

Извоз и увоз аграра АП Војводине

У периоду јануар - новембар 2022. године, **из АП Војводине је извезено 826 различитих врста аграрних производа у 116 држава.**

Најзначајнија дестинација аграрног извоза АП Војводине је Италија (13,6% укупног извоза аграрних производа АП Војводине), а најзначајнији извозни артикул у Италију је **Остала пшеница и наполица, остало**, који чини 27,6% укупног извоза АП Војводине у наведену земљу. Вредност извоза кукуруза у Италију у периоду јануар - новембар 2022. године је смањена за 6,3% међугодишње посматрано.

⁵ Аграрну спољнотрговинску размену чине пољопривредни, прехранбени производи, пиће и дуван. Подаци су обрађени на основу шифре артикала – по Царинској тарифи и обухватају артикле пољопривреде, прехранбене индустрије, пића и дувана.

На другом месту, са учешћем од 12,5% у извозу аграра АП Војводине, је Босна и Херцеговина, где су се највише извозили кукуруз, пшеница, пиво, уље од сунцокрета и брашно. У односу на исти период 2021. године, значајно је повећана вредност извоза пшенице (за 95,7%) и кукуруза (за 128,7%).

Треће место по вредности извоза аграрних производа припада Румунији (учешће од 10,8%), у коју су се највише извозили кукуруз, пшеница и јечам. Значајно је смањена вредност извоза кукуруза (за 54,3% мг) и пшенице (за 46,3% мг) у поређењу са истим периодом 2021. године.

Вредност **извезеног кукуруза**, најзначајнијег аграрног извозног производа АП Војводине, у периоду јануар - новембар 2022. године износила је **249,9 млн евра**, и мања је за 84,1 млн евра (односно за 25,2% мг), а за 752,0 хиљада тона, односно за 45,8% исказано у тонама, у односу на исти период 2021. године. Много мањој разлици у вредности, у односу на масу, допринео је раст цене кукуруза од 38,0% упоређујући првих једанаест месеци 2022. године са истим периодом 2021. године. Вредносно исказано, **опао је и извоз уља од сунцокрета, сировог, за остале сврхе**, за 31,3% мг. (првенствено због мањег извоза у Хрватску, Словенију и Северну Македонију), као и **шећера за 8,8%**. Значајно је смањен **извоз соје**, како количински тако и вредносно - у периоду јануар - новембар 2022. године извезено је 3.400 тона у вредности од 2,6 млн евра, што је смањење од 91,0% мг. (забележен је мањи извоз у Немачку, Руску Федерацију, Италију и Мађарску).

Значајан међугодишњи раст, у првих једанаест месеци 2022. године, бележи извоз артикла **Погаче уљане и остали чврсти остаци, из уља од соје**, којег је извезено у вредности од 26,2 млн евра, док је у истом периоду прошле године извезено у вредности од свега 2,6 млн евра, пре свега услед раста извоза у Мађарску, Аустрију и Немачку. Значајно је повећан и извоз производа **Месо говеђе, без костију, остало, смрзнуто** (за 214,7% мг) и **Тестенине, некуване, непуњене, без јаја, остало** (за 197,0% мг).

Првих десет производа у извозу аграра АП Војводине

Извозни производ	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I - XI 2022}{I - XI 2021}$
Кукуруз, остали	249.935	13,2%	74,8
Остала пшеница и наполица, остало	161.273	8,5%	107,8
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи =<10%	107.635	5,7%	111,9
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	82.503	4,3%	148,0
Шећер бели, у чврстом стању	67.694	3,6%	91,2
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	63.875	3,4%	151,2
Концентрати беланчевина без млечних масноћа и слично	45.979	2,4%	153,9
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3%	45.314	2,4%	106,3
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	42.592	2,2%	68,7
Брашно, од обичне пшенице и пира	36.280	1,9%	184,2

У десет прворангираних земаља, АП Војводина је извезла 73,3% аграрних производа, док се истовремено у преосталих 106 држава извезло свега 26,7% пољопривредних производа.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Првих десет земаља у извозу аграрних производа АП Војводине
са два најзаступљенија извозна производа

Земља	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – XI 2022 I – XI 2021	Извозни производ
Италија	257.209	13,6%	122,9	Остала пшеница и наполица, остало (27,6%) Кукуруз, остали (25,6%)
Босна и Херцеговина	243.380	12,8%	136,5	Кукуруз, остали (14,8%) Остала пшеница и наполица, остало (10,9%)
Румунија	189.088	10,0%	58,8	Кукуруз, остали (46,2%) Остала пшеница и наполица, остало (22,0%)
Хрватска	133.946	7,1%	141,7	Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе (11,9%) Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе (10,4%)
Црна Гора	105.136	5,5%	130,0	Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе (13,7%) Брашно, од обичне пшенице и пира (10,9%)
Мађарска	102.096	5,4%	129,3	Кукуруз, остали (25,1%) Погаче уљане и остали чврсти остаци, из уља од соје (8,6%)
Северна Македонија	100.524	5,3%	120,9	Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе (12,5%) Брашно, од обичне пшенице и пира (10,6%)
Бугарска	90.114	4,7%	107,2	Шећер бели, у чврстом стању (35,4%) Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало (26,1%)
Руска Федерација	89.346	4,7%	98,3	Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10% (30,2%) Јабукe, свеже, остале (20,7%)
Немачка	81.249	4,3%	107,0	Семе уљане репице, мало ерука киселине, остало (12,2%) Остало поврће; мешавине поврћа, остало, сушено (7,6%)

У периоду јануар - новембар 2022. године, у аграрном увозу било је заступљено **1.099 различитих производа који су увезени из 125 држава.**

Увоз првих десет производа чинио је 23,7% укупног аграрног увоза АП Војводине. Прво место припало је производу **Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву**, чији је увоз износио 40,5 млн евра (учешће 4,1%), а који је повећан за 215,3% у поређењу са истим периодом 2021. године. Друго место је заузео производ **Цигарете које садрже дуван, остале**, док је на трећем месту **Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто**.

Вредносном расту увоза највише је допринео раст цена већине пољопривредних производа, док код јабука то није случај. У периоду јануар - новембар 2022. године увезена је три пута већа количина **јабука, свежих, осталих** (у поређењу са истим периодом претходне године), али посматрано вредносно, увоз се повећао за 89,5%, због мање увозне цене за 38,0%. Смањење вредности увоза је забележено код артикла **Банане, остале, свеже** (за 9,1% мг).

Првих десет производа у увозу аграра АП Војводине

Увозни производ	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – XI 2022 I – XI 2021
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	40.542	4,1%	315,3
Цигарете које садрже дуван, остале	33.717	3,4%	196,4
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	33.679	3,4%	172,3
Кафа, непржена, са кофеином	24.640	2,5%	190,4
Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе	22.183	2,2%	163,6
Банане, остале, свеже	16.488	1,7%	90,9
Производи за исхрану нигде непоменути, остало	16.420	1,6%	162,3
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3%	16.384	1,6%	145,4
Кукуруз, семенски, обични хибриди	16.371	1,6%	200,1
Храна сточна, остало	16.020	1,6%	119,9

АП Војводина је у првих једанаест месеци 2022. године пољопривредне највише увозила, традиционално, из Немачке (учешће 14,6%), а потом из Мађарске (8,5%), Хрватске (7,7%) и Италије (7,0%). Увоз пољопривредних производа из осталих земаља појединачно је имао учешће мање од 7,0% у укупном увозу аграра АП Војводине. Највећи раст у увозу аграра је забележен из Хрватске (за 81,1% мт) и Шпаније (за 74,1% мт). Расту увоза из Хрватске је највише допринео увоз Соје у зрну, ломљене, осим за сетву, која је у посматраном периоду 2022. године увезена у износу од 29,1 млн евра, док је у истом периоду 2021. године увезена за свега 11,0 млн евра. Из Шпаније је увоз производа Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто, повећан за 12,9 млн евра (116,6% мт).

Првих десет земаља у увозу аграрних производа АП Војводине са два најзаступљенија увозна производа

Земља	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I - XI 2022}{I - XI 2021}$	Увозни производ
Немачка	145.741	14,6%	146,5	Цигарете које садрже дуван, остале (9,2%) Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће<3% (6,3%)
Мађарска	84.725	8,5%	138,3	Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву (10,1%) Храна сточна, остало (5,7%)
Хрватска	76.617	7,7%	181,1	Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву (38,1%) Јечам, осим за сетву (5,1%)
Италија	70.235	7,0%	104,8	Брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци (12,4%) Храна за псе и мачке, скроб>10%=<30%, млечни производи<10% (5,6%)
Шпанија	69.450	7,0%	174,1	Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто (34,6%) Парадајз, свеж или расхлађен (6,0%)
Пољска	62.984	6,3%	132,7	Храна за псе и мачке, скроб=<10%, млечни производи<10% (4,6%) Пиво, добијено од слада, у судовима до 10л, остало (4,2%)
Холандија	40.144	4,0%	113,2	Какао маса, потпуно или делимично одмашћена (7,1%) Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто (6,0%)
Француска	34.481	3,5%	132,7	Кукуруз, семенски, обични хибриди (16,3%) Кромпир млади, остали, свеж или расхлађен (9,1%)
Грчка	34.269	3,4%	117,9	Цигарете које садрже дуван, остале (26,1%) Навел поморанце, свеже (9,3%)
Босна и Херцеговина	28.666	2,9%	113,7	Млеко и павлака, неконцентровани, без шећера, мм>1%=<3%, в=<2л (30,2%) Погаче уљане и остали чврсти остаци, из уља од соје (23,6%)

IX. ЗАПОСЛЕНОСТ

У трећем кварталу 2022. године регистровани број запослених у Републици Србији достигао је ниво од 2.308.955 лица, што у односу на исти квартал 2021. године представља повећање за 21.496 лица, односно за 0,9%.

Посматрано према статистичким територијалним јединицама, највећи број запослених у трећем кварталу 2022. године забележен је у Београдском региону (811.737 лица), затим у Региону Војводине (578.006) и Региону Шумадије и Западне Србије (527.178), а најмањи у Региону Јужне и Источне Србије (392.033 лица).

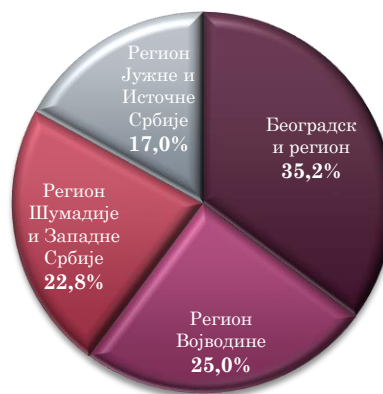
У односу на трећи квартал 2021. године, запосленост је повећана у Београдском региону (за 2,9% мг) и региону Јужне и источне Србије (за 0,1%), док је у региону Војводине и региону Шумадије и Западне Србије смањена за 0,1% и 0,3% мг, респективно.

У Војводини је запосленост у трећем кварталу 2022. године, у односу на исти квартал претходне године, смањена за 758 лица, односно 0,1%, и чинила је 25,0% укупне запослености на нивоу Републике Србије у истом периоду. Посматрано у односу на претходни квартал, запосленост је смањена за 1.402 лица, односно 0,2%.

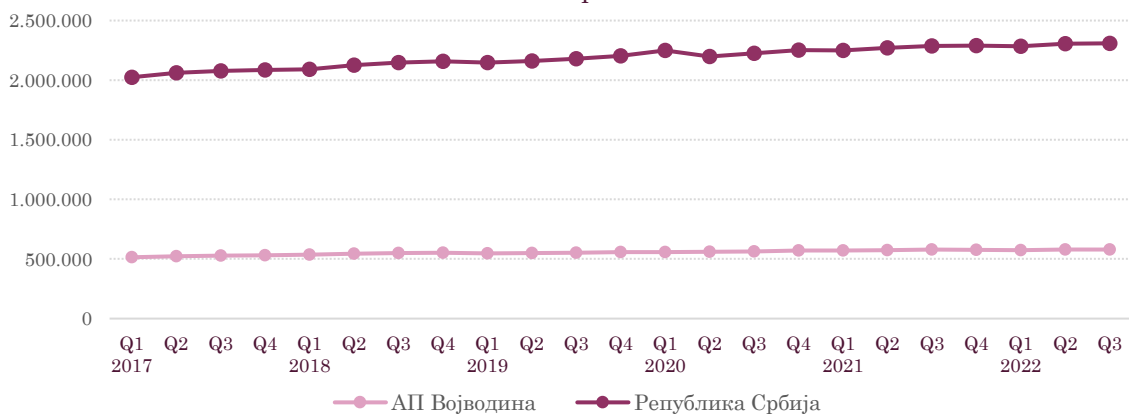
На републичком нивоу регистрована запосленост, квартално посматрано, од 2017. године има благо узлазну путању, док се на покрајинском нивоу повремено дешавају блаже осцилације.

Према Анкети о радној снази РЗС за трећи квартал 2022. године, стопа запослености у Републици Србији износи 50,8%, а на нивоу Војводине 51,6%.

Регистрована запосленост по регионима, Q3 2022. године

Регистрована запосленост у Републици Србији и АП Војводини по кварталима

Посматрано по управним окрузима, у Војводини је у трећем кварталу 2022. године највећи број регистровано запослених забележен у Јужнобачком округу (37,0%), а најмањи у Севернобанатском округу (6,5%). У односу на трећи квартал 2022. године, највећа стопа пораста запослености је забележена у Јужнобачком и Сремском округу (за по 0,9% мг), док је само у Севернобанатском округу смањена запосленост за 0,5% мг.

Посматрано према модалитетима запослености, у Војводини је у трећем кварталу 2022. године највише запослених било у правним лицима (460.365, односно 79,6%), за 0,3% више у односу на исти период претходне године. Предузетника и запослених код њих, као и лица која самостално обављају делатност било је 101.139 (17,5%), што је за 1,3% мање у односу на исти период 2021. године, док је регистрованих индивидуалних пољопривредника било 16.502 (2,9%), што је за 6,1% мање у односу на трећи квартал 2021. године.

Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у трећем кварталу 2022. године највише запослених било у Прерађивачкој индустрији (27,5%) и Трговини на велико и мало (16,6%), а потом у Здравственој и социјалној заштити (7,2%), образовању (7,1%) и Саобраћају и складиштењу (5,8%).

У односу на трећи квартал 2021. године, у Војводини је запосленост највише порасла у сектору Рударство (за 17,3% мг), потом у сектору Информисање и комуникације (за 9,0% мг), Пословање некретнинама (за 6,3% мг) и сектору Стручне, научне и техничке делатности (за 4,0% мг), док је највише смањена у сектору Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (за 19,4% мг).

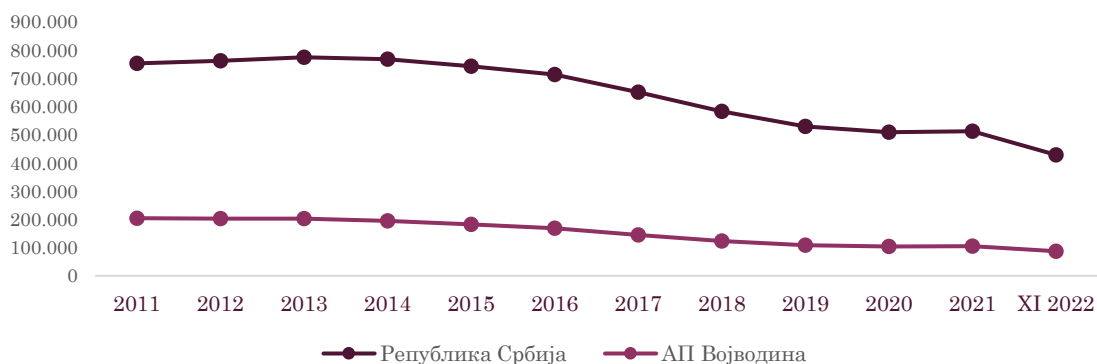
Х. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), од 2015. године приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. У новембру 2022. године бележи се смањење незапослености у односу на новембар 2021. године.

Према Анкети о радној снази РЗС за трећи квартал 2022. године, стопа незапослености у Републици Србији износи 8,9%, а на нивоу Војводине 7,4%.

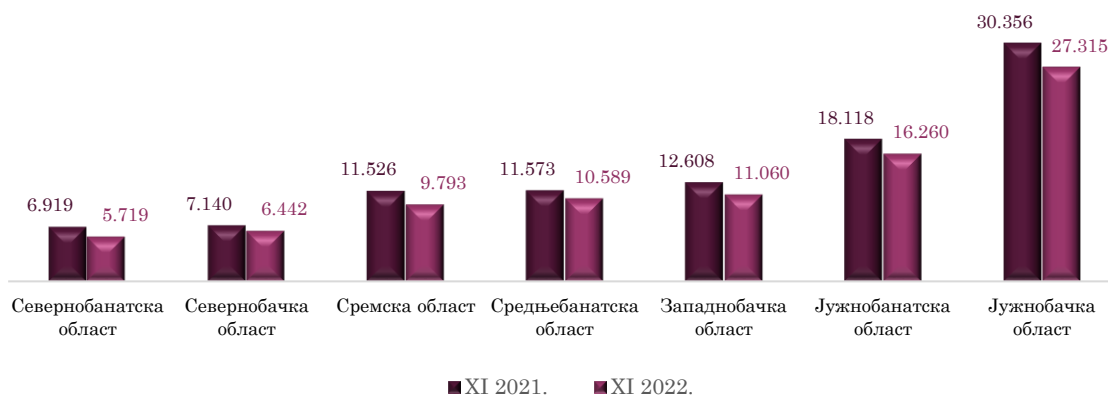
У Републици Србији је, према евиденцији НСЗ, на крају новембра 2022. било 428.956 активно незапослених лица, што је за 52.246 лица, односно 10,9% мање у односу на новембар 2021. године.

Незапосленост у Републици Србији и АП Војводини

На нивоу Војводине је на крају новембра 2022. било 87.178 активно незапослених лица, што је за 11,3% (11.062 лица) мање у односу на новембар 2021. године. Смањење незапослености се бележи у свим областима АП Војводине појединачно посматрано, и то: у Севернобанатској области (за 1.200 лица), Севернобачкој (698), Сремској (1.733), Средњебанатској (984), Западнобачкој (1.548), Јужнобанатској (1.858) и Јужнобачкој области (за 3.041 лица).

Број активно незапослених лица према областима АП Војводине

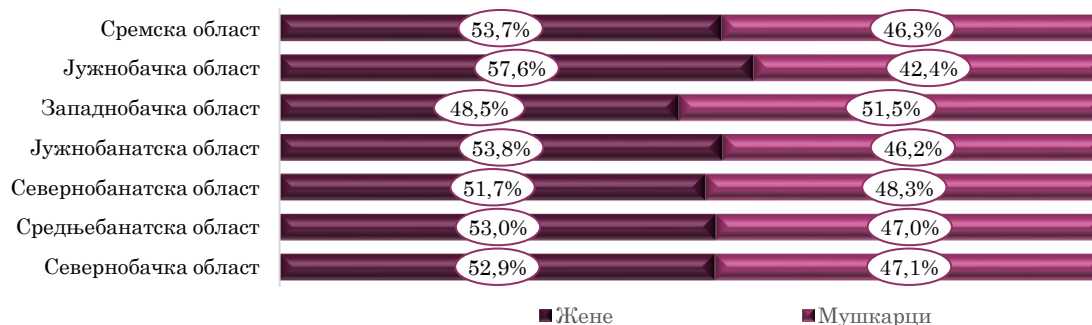
Посматрано према општинама АП Војводине, највећи број незапослених је у Граду Новом Саду (13,3% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по областима АП Војводине, у новембру 2022. године

Област	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у области	Општина са највећим бројем незапослених лица у области
АП Војводина	87.178	-	-
Севернобанатска	5.719	Ада (437)	Кикинда (2.219)
Севернобачка	6.442	Мали Иђош (1.365)	Суботица (3.489)
Сремска	9.793	Пећинци (527)	Ср. Митровица (2.362)
Средњебанатска	10.589	Нова Црња (994)	Зрењанин (5.349)
Западнобачка	11.060	Озаци (1.677)	Сомбор (4.722)
Јужнобанатска	16.260	Опово (660)	Панчево (5.233)
Јужнобачка	27.315	Ср. Карловци (280)	Нови Сад (11.587)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине, **54,0% чине жене**, а **46,0% мушкарци**. У свим областима Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу, осим у Јужнобачкој области, где је нешто приметнија разлика (57,6% чине жене а 42,4% мушкарци).

Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима АП Војводине, новембар 2022. године

Посматрано према степену стручне спреме, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица **I степена стручне спреме (39,0%)**, а најмање учешће међу активно незапосленим заузимају лица **VIII степена стручне спреме (0,04%)**.

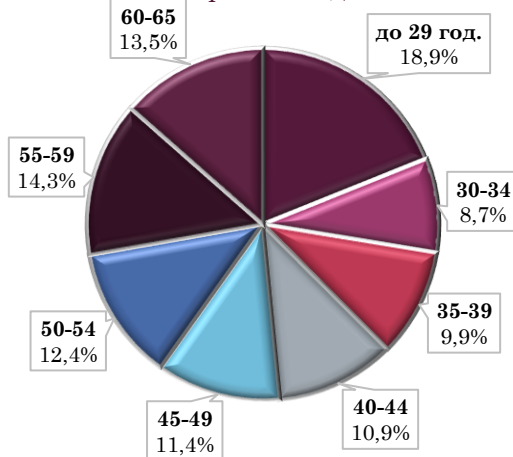
Незапослена лица према степену стручне спреме у Војводини у новембру 2022. године

Посматрано према старосној структури, у Војводини 18,9% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости. У групи старости 30-39 година активно тражи запослење 18,6% незапослених. Незапослена лица која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости 50-65 година и они чине 40,1% укупног броја незапослених.

Незапослена лица према старости у Војводини,
новембар 2022. године

Посматрано према трајању незапослености, на крају новембра 2022. године у Војводини је 38,1% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће, док је преосталих 61,9% на посао чекало дуже од годину дана.

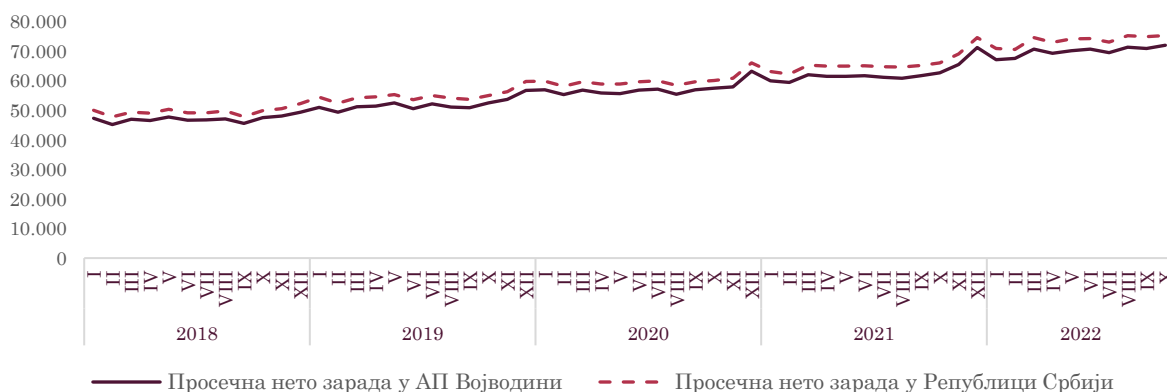

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у октобру 2022. године износила 104.039 динара, док је просечна нето зарада износила 75.353 динара. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада номинално је већа за 14,2% (реално мања за 0,7%), док је просечна нето зарада номинално већа за 14,1% (реално мања за 0,8%). У односу на претходни месец, бруто и нето просечна зарада забележиле су номинални раст од по 0,5%.

У АП Војводини је просечна бруто зарада у октобру 2022. године износила 99.685 динара, а просечна нето зарада 72.064 динара. У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто зарада у АП Војводини номинално је већа за 15,1%, а нето зарада за 14,9% (реално нижа за 1,0%). У поређењу са претходним месецом, просечна и бруто и нето зарада у АП Војводини је у октобру била виша за 1,5% (реално нижа за 0,1%).

Просечна нето зарада у Републици Србији и АП Војводини (РСД)

Просечна бруто зарада у Републици Србији за период јануар - октобар 2022. износи 101.627 динара, а просечна нето зарада 73.649 динара. У односу на исти период 2021. године, раст бруто зараде износио је 14,0% номинално, односно 2,4% реално, док је раст нето зараде износио 13,9% номинално, односно 2,3% реално.

Посматрано по областима делатности, у Републици Србији је у првих десет месеци 2022. године највиша просечна нето зарада забележена у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности у износу од 241.421 динара, која је у односу на исти период 2021. године већа за 61.028 динара или 33,8%. У свим областима делатности из групе првих пет по висини зараде је у периоду јануар- октобар 2022. године, у односу на исти период 2021. године, повећана просечна нето зарада. Најнижа просечна нето зарада у периоду јануар - октобар 2022. године забележена је у области Делатност припремања и послуживања хране и пића у износу од 41.925 динара, али је међугодишње повећана за 5.424 динара или 14,9%.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Највише просечне нето зараде у Републици Србији, по областима делатности, јануар - октобар 2022. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	328.817	241.421
Ваздушни саобраћај	236.175	175.939
Научно истраживање и развој	212.095	153.898
Експлоатација сирове нафте и природног гаса	185.363	135.250
Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем	177.324	129.639

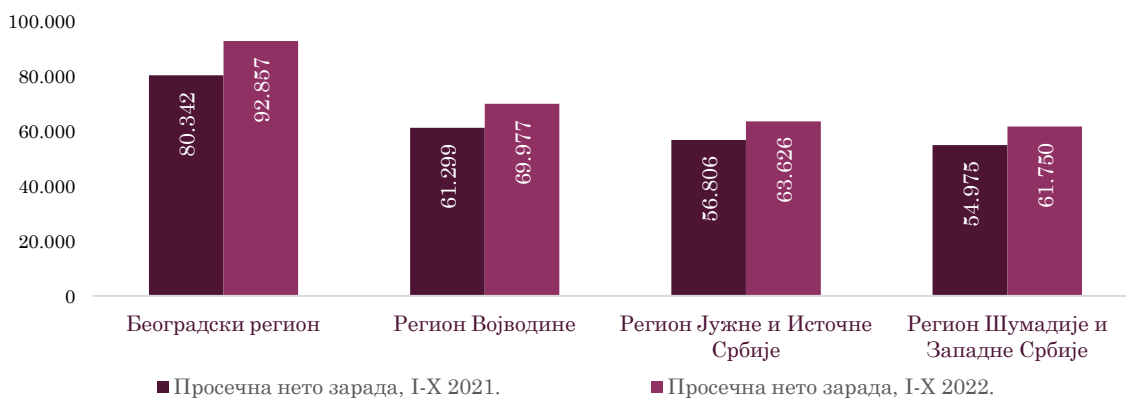
Најниже просечне нето зараде у Републици Србији, по областима делатности, јануар - октобар 2022. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Остале личне услужне делатности	57.147	41.014
Делатност припремања и послуживања хране и пића	57.795	41.925
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	59.527	43.426
Производња одевних предмета	62.671	45.763
Делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности	63.354	46.164

Просечне нето зараде забележиле су номинални раст у првих десет месеци 2022. године у односу на исти период 2021. године, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде евидентиран је у Београдском региону (од 15,6% мг), а најмањи међугодишњи раст имала је просечна нето зарада Региона Јужне и Источне Србије (од 12,0% мг).**

У периоду јануар - октобар 2022. године, **једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 19.208 динара, односно 26,1%.**

Просечна нето зарада по регионима Републике Србије

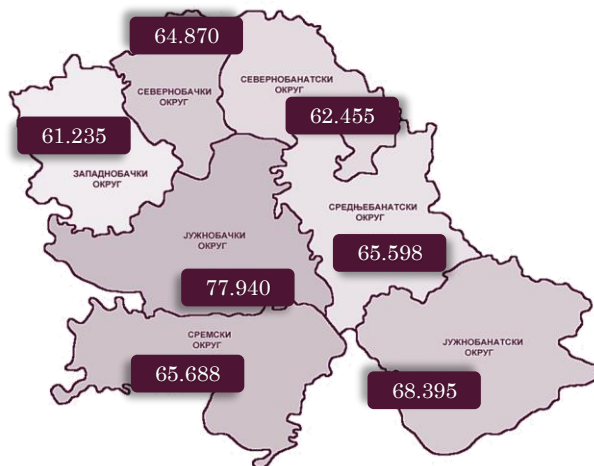
У АП Војводини просечна бруто зарада за период јануар - октобар 2022. године износи **96.692 динара** (за 4,9% мање од републичког просека), а **просечна нето зарада 69.977 динара** (за 5,0% мање од републичког просека). У односу на исти период 2021. године, у Војводини су просечна и бруто и нето зарада забележиле **номинални раст од 14,2%.**

Посматрано по окрузима АП Војводине, **највишу просечну нето зараду у првих десет месеци 2022. године бележи Јужнобачки округ**, у износу од 77.940 динара, док је **најнижа просечна нето зарада присутна у Западнoбачком округу**, у износу од 61.235 динара.

У првих десет месеци 2022. године, у свим окрузима је забележен међугодишњи раст просечне нето зараде, а највећи раст је забележен у Јужнобачком округу, од 16,6% мг. **Једино Јужнобачки округ у посматраном периоду бележи нето зараду вишу од војвођанског просека** (за 7.963 динара или 11,4%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, јануар - октобар 2022. године

Посматрано по општинама АП Војводине, у периоду јануар - октобар 2022. године **највишу просечну нето зараду има Град Нови Сад**, у износу од 86.991 динара и уједно за 24,3% већу од војвођанског просека, док је **најнижа просечна нето зарада забележена у Малом Иђошу**, у износу од 55.429 динара, која је за 20,8% нижа од војвођанског просека за дати период.

Пет општина са **највишом** просечном нето зарадом у периоду I-X 2022. (РСД)

Пет општина са **најнижом** просечном нето зарадом у периоду I-X 2022. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl> ;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/ ;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/> ;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statisti_ki_bilteni_nsz.cid667 ;
5. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/ciril/meteorologija/> ;
6. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, <http://www.minpolj.gov.rs/> ;
7. Институт за примену науке у пољопривреди, <https://www.ipn.bg.ac.rs/sr/institut-za-primenu-nauke-u-poljoprivredi/>;
8. Институт за ратарство и повртарство Нови Сад, <https://ifvcns.rs/> ;
9. Продуктна берза Нови Сад, <https://nscomex.com/>

